

Ajuntament
de Barcelona
Gerència Municipal

Balanç final d'execució del

Programa d'Actuació Municipal

2016-2019

---

4 de Març 2019

Sumari

Fets ! Projectes, mesures o actuacions executades

En marxa Projectes, mesures o actuacions en execució

No acord ! Projectes, mesures o actuacions sense suficient suport polític

Presentació

Estat d'execució global del PAM i del PIM

Visió per eixos

- Eix 1. Bon viure
- Eix 2. Economia plural
- Eix 3. Transició ecològica
- Eix 4. Bon govern
- Eix 5. Justícia global

I. Presentació

El Programa d'Actuació Municipal (PAM), el document polític de referència de l'acció municipal a Barcelona, presenta els principals objectius i actuacions previstes per al mandat en curs. **Com expressió de la voluntat política de cada govern municipal**, el PAM fixa les prioritats que hauran d'orientar l'actuació dels serveis municipals, la concreció pressupostària del mandat i les seves inversions.

El PAM 2016-19 és el resultat del **procés de participació** que sota el nom de **Decidim.Barcelona** es va realitzar a partir d'una primera proposta de l'actual equip de govern, entre els mesos de novembre 2015 i abril 2016, i en el qual van participar més de 39.000 persones, així com 1.741 entitats i col·lectius de la ciutat. La proposta final, malgrat no assolir els acords polítics necessaris per a la seva aprovació formal, va ser **assumida per l'equip de govern com a full de ruta de la seva acció**.

El present document presenta informació sobre el grau d'execució del PAM, en relació als seus eixos i actuacions, que s'han concretat en més de 1.400 projectes per poder monitoritzar de forma més acurada el seu desplegament i realització.

Des del març de 2018 el web Decidim.Barcelona, responent a la seva **vocació de transparència i rendició de comptes** a la ciutadania, actualitza amb regularitat l'execució de les actuacions i dels projectes vinculats al PAM i els 10 PAD territorials.

(Consulteu a: <https://www.decidim.barcelona/processes/pam>)

Tot seguit us oferim una visió general de l'estat d'execució del PAM en arribar a les portes dels quatre anys del Mandat que faciliti una anàlisi crítica de l'estat de desenvolupament de les principals actuacions relacionades amb els objectius fixats d'acord a **les noves prioritats** al servei de la ciutadania i dels barris de la ciutat.

Estat d'execució general del PAM i del PIM

El Mandat 2015-2019 es va iniciar amb un **Pla de Xoc per als primers mesos**, que va permetre, precisament, no haver d'esperar a l'elaboració del PAM per tal de poder posar en marxa algunes de les mesures polítiques que es consideraven més urgents. Algunes d'aquestes mesures ja apuntaven a un canvi en les prioritats en relació al període anterior, com era la creació d'ocupació digna, la defensa dels drets socials bàsics o la revisió de fórmules de gestió de serveis municipals.

Entretant, com dèiem, i un cop elaborat el Programa d'Actuació Municipal, el conjunt de l'organització municipal va treballar la concreció dels seus objectius i actuacions a través de projectes i fites susceptibles de **seguiment i monitorització** pel que fa al seu grau d'execució en el temps.

PAM:

5 Eixos

29 Línies estratègiques

364 Actuacions

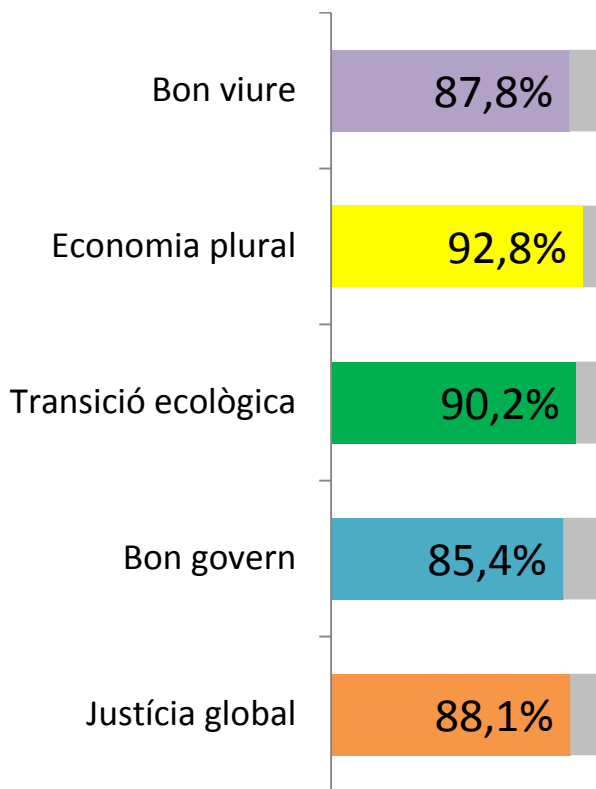
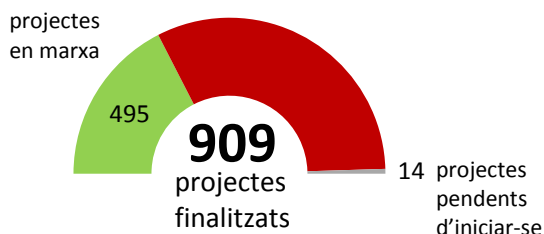
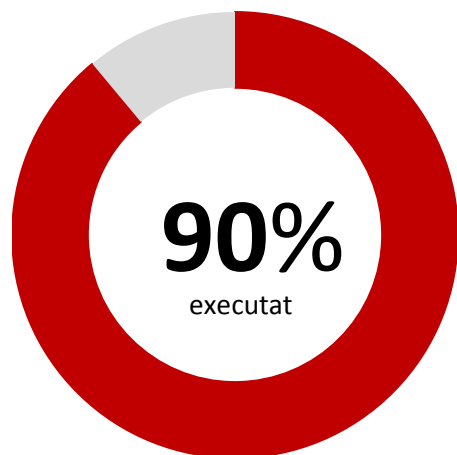
1.448 Projectes

Els 10 Districtes participen de l'acció de govern executant els projectes territorialitzats del PAM i a través del desplegament dels seus propis **PAD - Pla d'Actuació de Districte**.

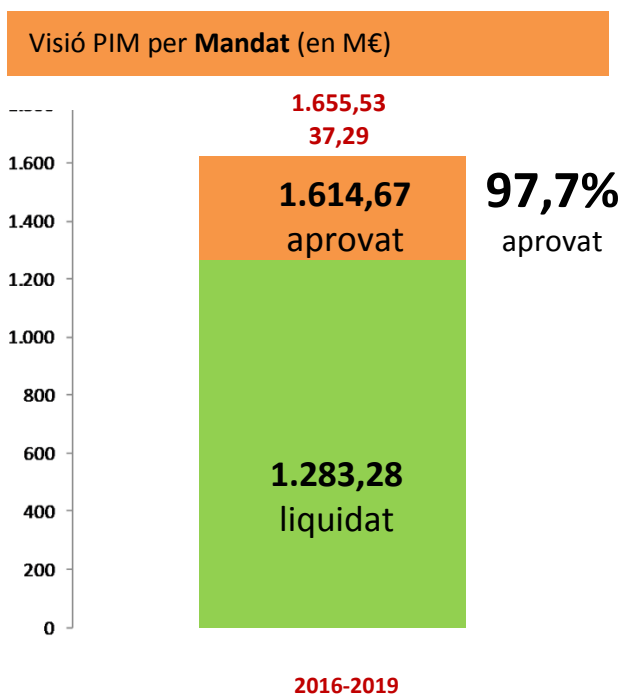
El grau d'execució del PAM és del 90%, i del PIM és del 95,5%
(dades provisionals).

Veiem, ara, els gràfics amb les xifres desagregades per eixos i anys.

Resum del grau mitjà d'execució global del **PAM**, i pels seus 5 eixos:

El Programa d'Inversions Municipal 2016-19 - PIM, dóna informació d'aquelles inversions (obres públiques, equipaments, infraestructures...) que formen part de l'acció de govern i que estan directament relacionades amb les actuacions del PAM, a novembre de 2018 s'ha aprovat un 97,5% del previst pel període 2016-2019, i **executat el 95,5%**

II. Els principals resultats per Eixos

El PAM, amb més de 360 actuacions en marxa, desplega les seves prioritats a través dels seus 5 eixos d'actuació. Tot seguit, aquest informe posa el focus en els temes clau que han configurat **el full de ruta de l'actual Mandat**, mirant de posar en valor les realitzacions previstes, en marxa o executades al llarg d'aquests 3 anys de govern.

Eix 1. Una Barcelona diversa que asseguri el bon viure.

1. **Reduir les desigualtats i garantir els drets bàsics.**
2. **Promoure i garantir el dret a l'habitatge.**
3. **Una aposta decidida per l'educació i la cultura.**

Eix 2. Una Barcelona amb empena per a una economia plural.

4. **Una economia plural al servei de l'ocupació de qualitat.**
5. **Turisme sostenible.**
6. **Un nou lideratge públic.**

Eix 3. Una Barcelona més humana i en transició ecològica.

7. **Qualitat de l'aire, energia i mobilitat sostenible.**
8. **Urbanisme per als barris.**

Eix 4. Una Barcelona participativa que garanteixi el bon govern.

9. **Govern transparent i rendició de comptes.**

Eix 5. Una Barcelona oberta i compromesa amb el món

10. **Ciutat refugi**

Eix 1: Bon viure

Una Barcelona diversa que asseguri el bon viure

Des de l'inici de la crisi s'han ampliat les diferències socials i econòmiques, en un fenomen global del qual, malauradament, també participa Barcelona. Així ho expressen algunes xifres com la renda familiar disponible, l'esperança de vida, la taxa d'atur o l'èxit escolar.

El dret a la ciutat, tal com s'expressa en el PAM, es concreta també en l'exercici dels drets fonamentals. "La ciutat democràtica no es pot conformar amb un assistencialisme pal·liatiu, sinó que ha d'orientar les seves actuacions cap a l'assoliment dels drets fonamentals per a tots i cadascun dels seus veïns". Per això, s'ha posat èmfasi i prioritat en l'exercici d'alguns drets considerats bàsics i essencials com l'accés als subministraments bàsics (aigua, gas i electricitat), el dret a l'alimentació o a l'atenció sanitària pel conjunt de la ciutadania resident a Barcelona.

La població femenina pateix amb més intensitat tant la pobresa material com l'energètica, que afecta especialment les dones en llars monoparentals o que viuen soles i les dones de més de 75 anys (segons l'Enquesta de Salut de Barcelona, 2018). La majoria de les cures a la llar són responsabilitat de les dones, que assumeixen la cura de les persones de menys de 15 anys i les persones discapacitades, així com de les que tenen més de 65 anys, en els casos en què l'atenció recau en una sola persona.

Disposar d'uns serveis públics de proximitat de qualitat pel que fa a les principals polítiques (l'educació, la salut, l'habitatge, la cultura, etc) i reduir les desigualtats socio-econòmiques i combatre la pobresa a la ciutat, esdevé la clau com elements que ajuden a la cohesió i al desenvolupament humà.

1. Reduir les desigualtats i garantir els drets bàsics

L'Institut Municipal de Serveis Socials va tancar el 2017 amb **les xifres d'atenció més altes de la seva història: 83.960 persones ateses**, un 13% més que el 2015. Ha calgut un **increment del 142% en la despesa** en aquests serveis crítics per abordar amb dignitat les necessitats ateses (dels 95,3M€ al 2015, als 230M€ al 2018).

Malgrat aquest increment en les persones ateses, als Serveis Socials de proximitat **s'ha disminuït en un 25% el temps d'espera** (en 17,78 dies de promig a la primera visita), i s'ha passat de 550 professionals als 738 professionals a l'acabar el 2018 (un 34% d'increment de plantilla).

Segons l'estudi "Indicadors municipals de pobresa energètica a la ciutat de Barcelona", a Barcelona hi ha **170.000 persones que tenen problemes per pagar la factura de la llum, el gas o l'aigua**. El perfil més nombrós (67,9%) de persones que viuen en pobresa energètica són dones, en situació d'atur, viuen en règim de lloguer i manifesten principalment problemes per fer-se càrrec de la factura de la llum.

I el compromís es concreta en dos direccions complementàries: d'una banda, **l'acció sobre famílies i ciutadans**, i de l'altra **l'acció sobre el territori (els barris)** on es concentra situacions de pobresa i exclusió. S'han posat en marxa un seguit d'iniciatives (i s'han reforçat d'altres ja existents), que actuen amb voluntat redistributiva –ja sigui per la política fiscal o per la despesa- sobre la situació particular de famílies i ciutadans amb rendes baixes, en especial per assegurar l'accés als drets bàsics.

Barcelona és ara la ciutat amb **la major inversió social** de tot l'Estat (el 45% del pressupost municipal en despesa social: transport públic, salut, convivència, serveis socials, educació, cultura i esport): només en Despesa Corrent, el pressupost al 2016 va ser de 942M€ (a l'anterior Mandat, al 2014, tancava amb 785,7M€). El 2017 es tancava amb un pressupost social de 923M€ (disminueix lleugerament respecte al 2016 – un 2% -, per la reducció de despeses en salut per la transformació del Pamem), i **el 2018 amb un pressupost social de 964,3 Md'€** (un 4,5% superior que al 2017).

El 100% de la flota d'autobusos i el 91% de les estacions de metro estan ja **adaptades per a persones amb mobilitat reduïda**.

- **Pla de Barris** (PAM 1.1.1.) és un pla de xoc social, econòmic i urbanístic amb una dotació econòmica extraordinària (mesura de govern) de 150M d'€ per reduir desigualtats dins la ciutat. Una nova forma de treballar que es planteja amb un termini de 10 anys, i **intervé en 16 barris** de la perifèria de la ciutat. El Pla abasta el 22% dels barris de Barcelona, que correspon a un 12,6% de la població total, que en xifres absolutes son 202.498 persones. Són els veïns i les veïnes els qui, conjuntament amb l'Ajuntament, planifiquen les actuacions necessàries per millorar la vida al seu barri. Més de 30 projectes "motor" i més de 350 accions en marxa.

En aquesta fase final, s'han destinat **87 Md'€ en un total de 73 actuacions** (11 a centres educatius, 19 d'accessibilitat i connectivitat, 21 a l'espai públic, i 22 en equipaments comunitaris). Del conjunt de les obres, 21 ja s'han realitzat i les 58 restants s'executen el 2019.

- **Agenda Besòs** (PAM 3.3.7.). Al Juliol de 2017 Barcelona, Badalona, Santa Coloma de Gramenet, Montcada i Reixac i Sant Adrià de Besòs van presentar l'estratègia de desenvolupament (amb més de 130 iniciatives) pels propers 10 anys al voltant de la llera del riu. L'Eix Besòs, amb 81 km², representa 1 milió de persones, el 30% de la població de l'AMB (i el 12% de la de Catalunya) a 98 barris. L'Agenda Besòs ha definit 5 escales diferents d'intervenció: l'aigua, la llera, la vora del riu, els barris i la metròpolis.
- **Renda municipal infantil complementària** consolidada (PAM 1.1.11) mitjançant el Fons extraordinari d'ajut d'emergència social per a infants de 0-16 anys. Dotada amb 17,59 M d'€, uns 20.000 infants de la ciutat de Barcelona, segons les previsions, es van beneficiar dels fons extraordinaris, corresponents al 2017, per a famílies vulnerables. Els ajuts són de **100 € mensuals per fill/a**, ampliat en 100 € més en cas de famílies monoparentals. S'han beneficiat 11.059 famílies (2015) i 19.336 famílies (2016), usuàries dels serveis socials, amb baixes rendes i amb fills entre 0 i 16 anys.
- **Rebaixa en el rebut de l'aigua**, aprovada la reducció del 2,4% al 2017, en el marc de l'àrea metropolitana, abaratint d'aquesta manera pel conjunt de la ciutadania un dels subministraments

bàsics. En el que portem de Mandat, la rebaixa al rebut de l'aigua és del 4%.

- **PAE - Punts d'Assessorament Energètic (PAM 1.1.6).** L'Ajuntament de Barcelona s'ha proposat garantir el dret d'accés als subministraments bàsics d'aigua potable, de gas i d'electricitat a les persones i famílies en situació de risc d'exclusió residencial o de vulnerabilitat econòmica. Mitjançant la creació de 11 Punts d'assessorament energètics (PAE) als districtes, s'ha permès millorar la detecció i l'atenció de casos de pobresa energètica a la ciutat.

El programa ha **destinat 2 Md'€ cada any, atenent 60.000 persones** per a ajudar-les a defensar els seus drets energètics i assessorar-les sobre l'estalvi i l'eficiència energètica, i **evitant més de 17.500 talls de subministrament.**

Aquest 2018, els PAE han **ampliat el seus serveis**, per promoure l'estalvi i l'eficiència energètica, tramitar ajuts i assessorar sobre l'autogeneració d'energia.

S'ha creat una **xarxa per a la detecció** de vulnerabilitat energètica on participen més de 300 entitats i serveis a la ciutat, que deriva casos de risc als PAE.

- **Oberts expedients sancionadors a Endesa** (5 al 2017, per un valor d'uns 350.000 €; 13 al 2018, per un valor de 430.000 €, i 12 més en el que portem de 2019). Les companyies subministradores de llum, gas o aigua estan obligades, per la llei catalana 24/2015 de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, a mantenir el subministrament i demanar un informe als serveis socials abans d'efectuar cap tall de subministrament.

- **Dret a l'alimentació - Més àpats i més beques menjador** (PAM 1.1.15), ampliat el nombre de beques menjador per a les escoles de la ciutat (a P3 i 4t d'ESO de centres públics i concertats, per a famílies amb ingressos baixos): un 14% el curs 2015-16 (22.464 ajuts atorgats), un 4% el curs 2016-17 (23.617 ajuts), el curs 2017-18, 26.088 ajuts, i el curs actual 2018-19, amb 27.331 ajuts concedits, amb una despesa final de 19.237.280 €. A més del nombre d'ajuts és rellevant l'augment en la seva quantia: en el curs 15-16 ja es van

ampliar els ajuts extraordinaris de 6€/dia (triplicant el nombre de beneficiaris) i es va augmentar en un 42% l'import total destinat a ajuts de menjador. Al curs 2017-18 ja són 27.215 alumnes amb ajudes de menjador escolar. Aquest curs 2018-2019 els ajuts de menjador escolar arriben a un total de 26.679 alumnes, amb un pressupost de 18,65M€. Dona resposta al 74,7% de les sol·licituds presentades.

- **Ajut a les famílies per facilitar la practica esportiva (PAM 1.11.10):** 12.000 ajudes per la pràctica esportiva d'infants de 6 a 17 anys, amb una dotació pressupostària de 1.7 M € el curs 2015-16 i de 2,6 el curs 2016-17.

- **Renda municipal d'inclusió**, una realitat (Maig 2018) per a més de 3.700 persones (950 nuclis familiars) dels 10 barris de l'eix Besòs. Cofinançada amb la Unió Europea, la iniciativa servirà per comprovar com la introducció d'una renda mínima garantida i universal (Desembre 2017 – Desembre 2019) de 568,22€ de mitjana per unitat de convivència, ajuda a reduir la pobresa i a dinamitzar socioeconòmicament determinades zones de la ciutat. **El REC** (Recurs Econòmic Ciutadà) s'implanta com una moneda ciutadana per beneficiar el comerç de proximitat i dinamitzar l'activitat econòmica als 10 barris de l'Eix Besòs. (Octubre 2018). Neix en el marc del projecte pilot d'innovació urbana i social, **B-MINCOME** (PAM 1.1.16.), un projecte pilot europeu impulsat a través de l'Urban Innovative Actions (UIA).

- **Pla integral d'atenció a domicili - Nou SAD** (PAM 1.2.4.). El nou servei d'atenció domiciliària (SAD), amb 4 projectes pilots "superilles socials", innova la manera d'entendre i realitzar l'atenció domiciliària, avançant en la integració de l'atenció social i sanitària serà una realitat el 2018. La inversió augmenta dels 53 Md'€ de l'any 2015 als 84 de l'any 2018 (un increment del 58% en només 3 anys). Les persones ateses al SAD al 2015 van ser 19.584; al 2017 van ser 21.021, i a finals de 2018 s'atenen a 21.932 persones.

S'han ampliat les proves pilot de superilles socials (Gener 2019) i s'ha duplicat el nombre de persones usuàries i treballadores (donen servei a 534 persones, que atenen 92 professionals).

Al SAD, el segon contracte més important de l'Ajuntament, hi treballen prop de 4.000 persones, que atenen unes 24.000 persones l'any, amb una despesa mitjana per persona usuària d'uns 4.175 euros.

Al **servei de Teleassistència**, on cada dia s'incorporen 13 noves persones, hem passat d'atendre a 77.311 persones al 2015, a les 80.801 del 2017, i **99.789 a finals de 2018**, amb 661.768 trucades gestionades. Rep una valoració de les persones usuàries de 9,4 (de 10) de mitjana.

- **Nova Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques**, un servei municipal que centralitza des de finals del 2017 la gestió dels ajuts municipals. Les persones més vulnerables veuen simplificats els processos a l'hora de sol·licitar prestacions i el personal pot centrar-se en la intervenció directa amb les persones i no tant en la burocràcia. Per altra banda, s'ha augmentat la plantilla de la **xarxa de serveis socials municipals** (PAM 1.1.4), amb 68 nous professionals (entre educadors, treballadors socials i psicòlegs), entre 2016 i 2017. Tot sota el paraigües del pla "**Impulsem!**", que replanteja el model d'atenció social bàsica a la ciutat mitjançant 20 projectes estratègics fins al 2021, on destaca un nou model d'atenció a la dependència o la millora de l'atenció comunitària, amb la participació de 600 professionals.
- **Ajuts a l' IBI** (PAM 2.3.1.). L'any 2016 es va crear una línia de subvencions que va beneficiar 4.442 famílies amb pocs recursos. L'any 2017 aquests ajuts es van ampliar (fins a un 75%, màxim 200 €), beneficiant a 5.400 famílies. El 2018 s'ha arribat gairebé 6.000 beneficiaris, amb un import superior a 1M€. A més, **s'ha congelat l'IBI per a un 98% de la població**. Els ajuts se sumen a d'altres d'existents per pagar l'IBI a col·lectius (persones vídues de més de 65 anys, les famílies monoparentals i les famílies nombroses llogateres).
- **9è Pla d'acció sobre drogues de Barcelona**, en marxa (Setembre 2017) (PAM 1.7.13.), que aborda tant les substàncies il·lícites com les de circulació legal (especialment l'alcohol); configura un

plantejament integral que inclou la prevenció, el tractament i la inserció, i en realça la dimensió social.

- **Pla de xoc contra la problemàtica de les drogues a Ciutat Vella**, (iniciat al Maig de 2017) destinat uns 6M€ a combatre els efectes sobre el veïnat de la concentració de la venda i el consum de drogues a tot el districte i especialment al Raval. L'any 2018 s'ha intervingut en més de 104 locals i pisos (47 el 2017, i 56 des de principis d'aquest 2018) que actuaven com a punts de distribució de droga (el 70% d'aquests pisos s'han tornat a les persones propietàries), gràcies a una major dotació de la Guàrdia Urbana i a la bona coordinació amb els Mossos d'Esquadra, però també al reforç dels equips d'Habitatge per detectar pisos buits. També s'han revisat les condicions de totes les associacions cannàbiques del districte detectant irregularitats. Al 2018 s'han tancat 22 (63 durant tot el mandat).

El **Centre d'Atenció i Seguiment (CAS) Baluard de Ciutat Vella** obre les 24 hores durant els mesos d'estiu (Juliol 2018). Per primera vegada la ciutat disposa d'un servei d'atenció nocturna continuada a persones amb consum actiu de substàncies. Nou contracte que ha augmentat els recursos (dels 800.000 €/any, fins a consolidar un pressupost total de 2,37 M€/any) passant dels 10 professionals del 2016 als 23 actuals (increment del 22,5%).

- **Primer Pla de Salut Mental de Barcelona** (PAM 1.7.12). Pla 2016-2022 amb més de 100 actuacions intersectorials (amb 51 Md'€ de pressupost) per millorar la salut mental dels barcelonins i barcelonines, i reforçar l'acompanyament i la inclusió social, laboral i residencial de les persones amb problemes de salut mental i les seves famílies, amb un especial èmfasi en la infància i adolescència. S'han posat en marxa; 4 punts d'inserció laboral per a joves amb transtorn mental, 5 "Espais Consulta Jove" (on els joves poden ser atesos per professionals de la salut mental) a 5 districtes de la ciutat i la Taula de Salut Mental de Sant Andreu, Ciutat Vella i Nou Barris.

- **Empadronament i accés a serveis sanitaris de persones en situació irregular** (PAM 1.7.4 i 1.8.3) consolidat. S'ha consolidat l'empadronament actiu, que dóna dret a obtenir la targeta sanitària, facilitant l'empadronament d'aquelles persones que no poden acreditar el domicili on resideixen habitualment. A instàncies de

l'Ajuntament, CatSalut ha introduït un nou document (declaració responsable de no tenir recursos suficients) que s'ofereix a les persones sense cobertura sanitària l'atenció urgent gratuïta.

- **Pla d'equipaments sanitaris**, (PAM 1.7.6) acord amb la Generalitat amb una dotació de 180 M € (45 de finançament municipal) per un total de 37 actuacions, prioritzant les actuacions en atenció primària, salut mental, proveïdors públics i barris desafavorits:
  - CAP's: 2 acabats i 4 en procés iniciat
  - CUAP's: 1 obert i 1 en procés inicial
  - Sociosanitaris: reobertura de llits a l'Hospital de l'Esperança i a l'Edifici Fòrum i un en procés inicial
  - Hospitals: Noves urgències i Maternitat a l'hospital del Mar.
  - CAS: Ampliació de cartera de serveis a 5 CAS

- **"Barcelona Salut als Barris" – BSaB, programes de salut comunitària** (PAM 1.7.10). Fins al 2015, estava a 13 barris i amb l'impuls de 2016 ha passat a estar en 23. S'han duplicat els recursos humans (21 professionals) i ampliat el pressupost.

- **Nou servei d'odontologia per a persones vulnerables**, (PAM 1.7.8.) servei municipal gratuït (Novembre 2018) i ubicat a les instal·lacions on hi havia l'antiga mútua PAMEM (ara "Barcelona Serveis de Salut"), preveu fer unes 4.000 visites i uns 2.000 tractaments cada any, a més de 2.300 higiènes.

- **Dentista municipal** (PAM 1.7.5.). Impuls al primer dentista municipal de l'Estat amb preus fins a un 40% inferiors als actuals, i una capacitat per atendre unes 36.000 persones l'any, que complementa el nou servei d'odontologia gratuït per a persones vulnerables ja en marxa. La comissió d'estudi, encarregada d'elaborar la memòria justificativa (Novembre 2018), ha emés l'informe de conveniència i d'oportunitat de la proposta. S'aprova inicialment a la Comissió de Drets Socials (15 de gener 2019).

- **Nou model per gestionar la Llei de dependència**, per reduir les llistes d'espera, s'elaboren els programes individuals d'atenció (PIA) i es podran actualitzar àgilment els serveis i les prestacions de les

persones amb PIA. Una xarxa de 4 centres especialitzats en Dependència (els tràmits es feien als 40 CSS no especialitzats). El primer d'aquests centres ja està en funcionament (Juny 2018) a Gràcia.

- **Una ciutat per a tots els cicles de vida 2018-2030**, l'estratègia de ciutat sobre el canvi demogràfic i l'envelliment (PAM 1.5.2.) planteja els reptes d'una ciutadania cada dia més envellida, plural i diversa a Barcelona i planifica les polítiques públiques més adequades impulsant nous serveis i enfortint polítiques ja en marxa. S'articula en 4 eixos que recullen 77 accions i incorpora un catàleg dels serveis per a persones grans i l'evolució dels pressupostos, així com un acurat diagnòstic de la situació. Així, planteja innovacions en el Servei d'Atenció Domiciliària, el creixement de **programes que cerquen combatre la sol·licitud** (ex: **Ràdars**, passant de 26 a 40 barris, i el programa **Vincles**), el reforç davant situacions de maltractament a persones grans (PAM 1.5.3.), o la millora del programa Respir adreçat a les famílies cuidadores, entre altres.

- **Foment de la vida independent i autonomia personal** (PAM 1.2.5.) ampliant en un 72% el programa d'assistència personal (s'han incorporat 21 noves persones des de 2015, doblant la partida) i elaboració del diagnòstic del Pla d'Accessibilitat pels quals s'ha contractat a 40 persones amb diversitat funcional per mitjà d'un pla d'ocupació, analitzant l'accessibilitat de 3.252 equipaments i espais públics i 52.917 punts comercials (passant d'un pressupost de 9.000 € al 2015 als 448.000€ al 2017).

- **Estratègia contra la feminització de la pobresa i la precarietat** (PAM 1.4.5.), pla pioner que inclou 71 actuacions i 29 M per la seva implementació en 6 anys, amb projectes d'impuls de l'accés de les dones a la ocupació, de millora de les condicions laborals un cop al mercat, l'accés als llocs de decisió en les empreses, les prestacions, del canvi en els usos del temps, i d'apoderament a dones que lluiten pels seus drets en sectors amb alts nivell de precarietat laboral com el sector de les cures o el de la hosteleria.

- **Programa de Prevenció i Atenció de l'abús sexual infantil**, (PAM 1.1.9.) amb la consolidació d'una Taula Interinstitucional (Infància i Joventut) que vol garantir la tolerància zero amb l'abús sexual.

no acord

- La **reforma de l'Ordenança de Convivència** (PAM 1.12.3.), que es va presentar a finals de l'any 2017 i que incloïa canvis per derogar una ordenança que criminalitza la pobresa i privatitza l'ús de l'espai públic, i regular nous fenòmens que impedeixen l'ús ciutadà de l'espai públic. Presentada una proposta de redactat d'Ordenança d'Usos Ciutadans de l'Espai Públic (redactat previ a les esmenes) treballat amb les entitats socials de la ciutat, i resta a l'espera de trobar aliances per ser aprovada. La proposta són les recomanacions del grup de treball disposa de l'informe qualitatiu elaborat per la Universitat de Barcelona.

- **Nova Oficina de Convivència** (Gener 2018, PAM 1.12.3.) per obtenir dades qualitatives sobre convivència i promoure mesures de prevenció, té per objectiu vetllar per la preservació de l'espai públic com a lloc de convivència i civisme, i per a la modificació de diversos aspectes vinculats a l'Ordenança de Convivència, elabora estudis amb l'objectiu d'identificar bones pràctiques i propostes de millora, i es potencia l'aplicació de mesures alternatives a la sanció i coordina la posada en marxa de programes per promoure l'ús ciutadà de l'espai públic.

- **Creació de la Cooperativa Diomcoop** (PAM 1.8. 5) que s'ha posat en marxa (març 2017) amb suport municipal (una inversió de 800.000 € en tres anys) per afavorir la inserció laboral i social del col·lectiu de "manters" i facilitar la regularització de persones immigrades sense papers.

- **Nou Centre de Recursos LGTBI** (PAM 1.4.13), ubica al carrer Borrell, 22, en marxa des del 19 de gener de 2019. El primer centre municipal de recursos LGTBI de l'Estat espanyol, amb més de 1.200 m2 destinats a serveis especialitzats d'atenció i dona veu a l'expressió artística i l'acció col·lectiva. La Plataforma d'Entitats LGTBI de Catalunya, la federació que agrupa bona part de les organitzacions que defensen els drets de les persones LGTBI, gestiona el centre.

- **Pla per la diversitat sexual i de gènere 2016-2020** (Octubre 2016, PAM 1.1.12.), per vetllar pels drets del col·lectiu LGTBI, que garanteixi i defensi la diversitat sexual i de gènere de la ciutadania. És fruit del treball d'entitats i col·lectius LGTBI, de processos participatius i la col·laboració institucional.
- **Ca la Dona**, l'espai de referència del feminisme, estrena seu (Octubre 2018), tras 6 anys de rehabilitació. Disposa d'un centre de documentació especialitzat, i a més, ofereix un servei d'assessorament i d'orientació jurídica per a dones. La promoció de les dones artistes també té un espai propi a la galeria FemArt, on s'exposen pintures, fotografies, escultures o produccions audiovisuals. A més, al terrat de l'edifici s'ha instal·lat un hort urbà, que es gestiona de manera col·lectiva, i també una estructura de plaques solars per millorar-ne l'eficiència energètica.
- **Pla Estratègic contra el Sexisme a la Ciutat 2017-2022, i la Mesura de Govern per a l'abordatge integral de la violència masclista** (PAM 1.4.8) l'estratègia de prevenció del sexisme a la ciutat (Novembre 2016). S'ha aprovat el protocol de resposta als casos de femicidi, s'han realitzat campanyes de sensibilització ciutadana entorn aquest tema, s'ha augmentat en més del 40% el pressupost dedicat a combatre la violència, s'ha augmentat en un 13% les places de cases d'acollida, s'ha creat un protocol per actuar contra la violència sexual amb els principals festivals i diverses sales de música de la ciutat, i s'ha creat la xarxa d'escoles per la igualtat i la diversitat.
- **Nova empresa pública de serveis funeraris** (PAM 1.5.1.), que hauria d'entrar en funcionament durant el segon semestre del 2019. La privatització dels serveis funeraris (el 2010) - en situació de monopoli -, va produir una escalada dels preus dels serveis fins a una mitjana de 7.000 €/servei, molt per sobre d'altres ciutats. L'empresa pública oferiria tres tarifes: bàsica (2.384 euros), mitjana (3.475 euros) i alta (4.709 euros).
- **Noves Ordenances de serveis funeraris i de cementiris**, congelada la taxa dels cementiris, i s'ha aprovat (Maig 2018) el **Decret de Serveis funeraris** gratuïts i bonificats, per garantir l'accés universal.

- **Pla “Barcelona, Ciutat de Drets”** (PAM 1.9.1.), que té com a objectiu que al llarg d’aquest mandat Barcelona es converteixi en ciutat referent en Drets Humans. 10 línies d’actuació al voltant de tres eixos estratègics: plena ciutadania, discursos de l’odi i drets civils i espai públic, i un pressupost anual d’1 Md’€. Una de les principals actuacions és l’obertura de la nova Oficina per la No Discriminació. Amb més recursos, més espai i més serveis per atendre a les víctimes de discriminació. En el marc de l’OND l’Ajuntament exerceix l’acusació popular en casos de discriminació i delictes d’odi especialment rellevants i significatius.
- **Eines d’interculturalitat contra l’antigitanisme** (PAM 1.8.10.), document presentat (Desembre 2018) al Consell Municipal del Poble Gitano de Barcelona, fruit d’un procés consultiu amb entitats i persones gitanes que s’ha desenvolupat durant els mesos de març a juny de 2018 i que ha comptat amb la participació de més de 400 persones.
- **Unitat Municipal contra el Tràfic d’Éssers Humans – UTEH**, instrument (creat l’Octubre del 2016) per millorar la coordinació entre àrees, cossos policials i entitats socials per atendre de manera integral (PAM 1.4.9.), va atendre al 2017 a 109 persones (el 81,65% tenien entre 18 i 29 anys. 89 eren dones (81,65%), 16 eren dones trans (14,68%) i 4 eren homes (3,67%). Les víctimes procedien de fins a 20 països diferents, i gairebé la meitat, el 46,79%, eren dones nigerianes). Des de la UTEH també es realitza acompanyament i representació jurídica especialitzada.
- **Pla de lluita contra la Islamofòbia** (PAM 1.8.9). Pla pioner a l’Estat espanyol per lluitar contra la Islamofòbia, protegir els drets humans i enfortir la cohesió social. Inclou una trentena de mesures en l’àmbit preventiu (Xarxa Barcelona Antirumors, activitats a les escoles) i de la garantia de drets humans (reforç de l’Oficina per la No Discriminació).
- **Pla de lluita contra el Sensellarisme** (PAM 1.1.13.). Els voluntaris de la Xarxa d’Atenció a les Persones sense Llar (XAPSLL) van comptar (Maig 2018) 956 persones dormint als carrers de la capital catalana. Les entitats van realitzar el recompte anual d’indigents i van

detectar 70 persones menys dormint a la via pública que l'any 2017 (1.026). El nombre de persones sense sostre allotjades en equipaments —municipals o d'entitats socials— al 2018 són 2.099 (al 2017 van ser 2.006). Comptant les més de 400 persones que pernocten en assentaments informals, són unes **3.500 les persones que viuen en situació d'exclusió residencial** a la ciutat. La falta d'accés a l'habitatge, combinada amb la precarietat laboral, fa que el nombre hagi crescut del 5% l'any 2012 al 15% el 2017.

Les places d'allotjament municipal han passat de les 1.046 de l'any 2015 a les actuals 1.343. El 2018 es van posar en funcionament 20 allotjaments d'inclusió per a persones soles i parelles al carrer de Tànger, i durant el 2019 els centres del carrer d'Alí Bei amb 15 allotjaments amb serveis per a famílies, i del carrer de Mestres i Casals amb 14 allotjaments amb serveis per a persones soles i parelles.

- **Centre Maria Feixa**, (Febrer 2018, PAM 1.1.13.) el 1r centre municipal a Catalunya d'allotjament per a joves sense llar d'entre 18 i 25 anys, consolidat com un servei de referència i plenament inserit en el seu entorn més immediat. Durant aquests primers dotze mesos, 37 joves han passat per les seves instal·lacions i han rebut atenció integral i personalitzada. Els Serveis Socials municipals han vist com durant els últims anys augmenta de forma important les atencions fetes a joves d'entre 18 i 25 anys.

- **Comitè d'Ètica** de la Guàrdia Urbana de Barcelona, en marxa (Febrer 2019, PAM 1.12.9.), presidit per Oriol Rusca, advocat penalista i exdegà del Col·legi d'Advocats de Barcelona, està integrat per 11 persones.

- **La policia de barri**, el model GUB de proximitat (PAM 1.12.2.), des del Març 2019 ja **actua als 10 districtes de la ciutat** (amb el desplegament als districtes de Sarrià–Sant Gervasi i l'Eixample). 140 policies que treballen des de la proximitat i en coordinació amb diferents serveis municipals la resolució de conflictes de manera transversal, els interlocutors més pròxims per al veïnat i el teixit comercial dels diferents barris. El 2018 la policia de barri va atendre 1.270 casos, el doble que el 2017. Més de la meitat dels conflictes resolts, el 55%, tenien relació amb problemes de convivència, i un

26%, amb molèsties a l'espai públic. Està **en contacte permanent** amb la ciutadania organitzada en entitats i associacions de veïns i comerciants i dóna resposta directa al veïnat de les demandes efectuades.

El model esdevé peça central al **Pla Director de la GUB** realitzat al 2016, juntament amb la re-orientació de la **Unitat de Deontologia i Afers Interns – UDAI** (antiga Unitat de Règim Interior), així com la ja iniciada transició de la Unitat de Suport Policial – USP (més coneguda com la unitat antiavalots) a la **Unitat de Reforç d'Emergències i Proximitat – UREP**.

- **Nous protocols de possibles casos de pobresa energètica amb la implicació de bombers** (PAM 1.12.8.), professionals sanitaris i equips d'intervenció en matèria d'habitatge. Aquests protocols han permès detectar **920 casos de pobresa energètica**.
- **Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona – CUESB**, que ofereix un servei d'atenció psicosocial permanent, i que atén qualsevol situació d'urgència i d'emergència social a la ciutat, durant les 24 hores dels dia, els 365 dies de l'any, va experimentar un increment en les atencions entre el 2015 (de 22.195 atencions) i el 2017 (amb 28.148 atencions).

2. Promoure i garantir el dret a l'habitatge

El dret a disposar d'un habitatge digne és una de les prioritats de l'actual govern municipal. Això implica, d'una banda, promoure la funció social de l'habitatge i del sòl, ampliant el parc públic d'habitatge social i dotant el municipi de mecanismes que dificultin els processos especulatius. D'altra banda, ajudar els col·lectius més vulnerables a gaudir d'aquest dret a l'habitatge i, finalment, millorar les condicions d'habitabilitat.

Les ciutats com Barcelona, escenaris de la nova economia global i amb una forta atracció productiva i turística, pateixen un fort impacte en el mercat immobiliari que es tradueixen en: **processos especulatius sobre els preus i processos de gentrificació.**

L'augment continuat dels preus de l'habitatge, tant de lloguer com de compra, afegeixen urgència a la determinació municipal de ser un actor –i no un subjecte– en el mercat de l'habitatge per promoure el seu accés al conjunt de la ciutadania. A Barcelona, entre el 2015-18, el preu mitjà de lloguer ha passat de 735 €/mes a 921 €/mes (mitjana 3 primers trimestres 2018). Un creixement del 25% en tres anys. Els joves han de destinar un 65% del sou a pagar el lloguer. Les dificultats per al pagament del lloguer són **la principal causa dels processos de desnonament de famílies** a la ciutat de Barcelona. La problemàtica de la pujada dels preus del lloguer té un impacte molt gran perquè el 38% de les llars són de lloguer. En canvi, només l'1,5% són lloguers assequibles en habitatges públics.

Així doncs, l'accés a **l'habitatge és un dret no garantit** per la qual cosa s'han posat en marxa diverses iniciatives que configuren una nova política pública d'habitatge que posen les bases per un desplegament rellevant en els propers anys. Al ritme actual es preveu acabar el Mandat amb una despesa anual de 219,8 M €, inversió **4 vegades superior** que la de l'inici del Mandat. L'Ajuntament és l'administració que més inverteix: 100 euros /pax. Front la Generalitat 23 i l'Estat 10.

L'Ajuntament s'orienta per garantir la funció social de l'habitatge i **avançar en la construcció d'un servei públic d'habitatge** a l'altura de les millors pràctiques d'altres ciutats europees.

- **Pla per al dret a l'habitatge 2016-2025** (PAM 1.6.), aprovat i en marxa (Plenari de l'Ajuntament del 27 de gener de 2017). Posa les bases per crear un servei públic d'habitatge unificat per a una acció decidida i sostinguda en el temps per augmentar el rol públic en el mercat de l'habitatge, ha de permetre: ampliar en 18.500 habitatges el parc protegit, apostar per la rehabilitació en clau social i energètica (es dona suport a la rehabilitació d'interiors), aposta pel suport als lloguers, activació d'habitatges buits, fer créixer el % d'habitatge de protecció oficial a Barcelona, crear el servei UCER, etc.

- **Unitat Contra l'Exclusió Residencial - UCER** (PAM 1.1.5 i 1.6.3), des de que va ser creada (Gener de 2016) fins el tancament del 2018 ja **ha atès 6.195 unitats familiars en risc de desnonament**. La UCER actua de forma preventiva per aturar desnonaments. El 2016 es van atendre 1.574 unitats familiars, un 54% més que l'any anterior; el 2017 un total de 2.351 famílies noves en situació d'emergència (7.760 persones, de les quals 2.377 eren menors), un 50% més que el 2016; i **el 2018 van ser 2.270 les famílies ateses**. El nombre de processos judicials de desnonament ha disminuït en un 22% (12% al 2016), reforçant l'aplicació de la llei contra l'emergència habitacional (augmenta un 245% l'atenció de l'emergència) i la pobresa energètica. El territori en el qual la UCER ha realitzat més atencions durant el 2018 ha estat Nou Barris (403), seguit molt a prop de Sants-Montjuïc i Ciutat Vella.

La **Mesa d'emergència ha multiplicat per més de dos les adjudicacions** durant el període 2015 – 2018 (ha adjudicat un total de 1.080 habitatges).

La UCER actua com a **suport en els procediments sancionadors** de l'administració, com ara l'incompliment dels grans tenidors d'habitatge de l'obligació que tenen d'oferir lloguer social, o per mantenir buits els habitatges o pel mal ús del parc públic d'habitatge.

- **Institut Municipal de l'Habitatge i la Rehabilitació – IMHAB** en marxa (Gener de 2018) (PAM 1.6.7.), integrant tots els serveis relacionats amb les polítiques d'habitatge (5 serveis i els 16 departaments) perquè tota la ciutadania hi pugui accedir d'una manera molt més directa. Relleva el Patronat Municipal de

l'Habitatge de Barcelona (crear l'any 1927) i incorpora l'empresa municipal Bagursa - Habitatge. L' IMHAB és ja el motor econòmic de la ciutat en el sector de la rehabilitació d'habitatges.

- **Nou registre de solars sense edificar**, (PAM 1.6.18.) en la lluita contra la gentrificació als barris, (art 117, Llei d'urbanisme de Catalunya), que habilita els municipis per vetllar pel compliment de les obligacions d'edificar, conservar o rehabilitar que té qualsevol propietari en terrenys amb la qualificació de solar, d'edificacions declarades en ruïna o de construccions paralitzades o inadequades.

- **El 30% dels nous habitatges serà protegit** (PAM 1.6.13. i 1.6.17.). L'Ajuntament de Barcelona aprova dues mesures pioneres a l'Estat per defensar el dret a l'habitatge: la protecció del 30% de les noves promocions i les grans reformes, i el dret de compra preferent de solars i edificis per l'Ajuntament, amb la declaració de tota la ciutat com a àrea de tanteig i retracte. Suposarà l'ampliació del parc públic d'habitatge, especialment als barris centrals (més del 50% dels nous habitatges assequibles s'ubicaran en aquests barris) on més pateixen l'especulació immobiliària i la gentrificació, i on la manca de solars dificulta la construcció de pisos protegits.

- **Operador públic-privat Habitatge Metròpolis Barcelona – HMB** (presentat el Març 2018) (PAM 1.6.13.). Permetrà incrementar l'oferta de lloguer assequible (entre els 400 i els 600 €/mes) a Barcelona (uns 1.500) i als 36 municipis de l'àrea metropolitana (uns 4.500) els propers 5 anys. La primera inversió de capital serà de 6M d'€ per l'Ajuntament de Barcelona i de 6M més per l'AMB, i de 12M d'€ per part de l'actor privat que se sumi a la societat. Està previst que la societat comenci a funcionar cap a l'abril de 2019. L'oferta econòmica de la licitació explícita que l'actor privat s'encarregarà de les promocions i de la seva gestió un cop construïdes, però també podran oferir sòl o immobles ja construïts.

- **Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona – OHB** (Juliol de 2017) (PAM 1.6.13.) impulsat per l'Ajuntament i format també per l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), la Diputació i la

Generalitat de Catalunya, amb l'objectiu d'analitzar i estudiar a fons la situació de l'habitatge per dotar les administracions de tota aquella informació, de les dades, els estudis i les anàlisis que puguin necessitar a l'hora d'impulsar polítiques públiques d'habitatge.

- **Més habitatges públics de lloguer assequible** (PAM 1.6.1). Entre 2016 i 2017 s'han finalitzat 13 promocions públiques amb una ampliació de 721 nous habitatges públics protegits: 422 lliurats i 135 acabats.

Hi ha actius a la ciutat 72 solars públics per construir-hi 4.644 habitatges, i es preveu que el 80% dels pisos públics que es construiran seran de lloguer assequible: en 11 les promocions ja estan acabats 648 pisos; en 13 les obres s'han iniciat o estan ja licitades per construir-hi 574 pisos; en 29 dels solars ja s'ha iniciat el concurs públic per escollir les empreses que elaboraran el projecte executiu i les obres per generar 2.331 nous habitatges; i hi ha 19 promocions en fase per poder desenvolupar els concursos d'adjudicació per construir 1.091 pisos nous.

El parc de lloguer d'habitatge de la ciutat, en 8 anys, sumarà tants pisos nous com els que es van crear al llarg dels últims 80 anys (i en un 95% amb recursos municipals i el suport de la banca pública europea; la participació de la Generalitat i de l'Estat és la més baixa des del 1981).

Es preveu construir, de forma directa o a través d'operadors delegats, compra i mobilitzat més de **18.500 pisos lloguer en 10 anys**.

- **Compra d'habitatges** (PAM 1.6.16.) a través de diversos instruments previstos en la legislació vigent (el tanteig i retracte, la compra directa o la cessió en usdefruit): **661 habitatges comprats** (al tancament del 2018). Es preveu que a final del mandat se superaran les 750 adquisicions (una inversió municipal de 70 M€). Més del 70% dels habitatges comprats per l'Ajuntament de Barcelona estan habitats per famílies, mentre que la resta es troben en procés de rehabilitació. En total, s'han invertit 64,12 Md'€ per a la compra i la reforma dels pisos.

- **S'han mobilitzat 250 habitatges buits del parc privat** (PAM 1.6.9.) per destinar-los al lloguer assequible, a través de la Fundació Hàbitat III. A més, la Borsa d'habitatges de lloguer preveu captar durant 2017 fins a 300 nous habitatges privats pel seu lloguer assequible. (La previsió per tot el mandat és que aquesta Borsa s'hagi incrementat en un 59,82%).

- **Ajuts al pagament del lloguer** (PAM 1.6.6). Entre 2015 (9.101 ajuts) i 2017 (9.541 ajuts) el nombre d'ajuts ha augmentat en un 4,8%. Els ajuts han passat de 20,0M€ el 2015 a 23,9M€ el 2017.

Ajuts a la rehabilitació (PAM 1.6.11) també s'han incrementat, per revertir situacions d'infrahabitatge i millorar accessibilitat. El nombre d'habitatges beneficiats augmentarà en un 90% entre el 2015 (8.408) i el 2018 (16.000). Els ajuts han estat de 42,5M€ el 2018 (van ser 4,3 M€ el 2014, de 27,5M€ el 2015, i de 31,4M€ el 2017).

Al 2017 es va gestionar la "1a Convocatòria d'ajuts a la rehabilitació d'interior d'habitatges" per a persones en situació de vulnerabilitat, i s'han executat **rehabilitacions d'alta complexitat a més de 200 edificis** (des del Pla Barris), amb una inversió de 8,2 Md'€ al 2017.

Al 2018, la nova convocatòria d'ajuts a la rehabilitació d'habitatges compté mesures per protegir els llogaters, vinculant els ajuts a l'**Índex de preus de referència** de preus del lloguer com a mesura contra la gentrificació i de protecció dels llogaters. S'inclou també un programa per rehabilitar les finques que, per la seva alta vulnerabilitat socioeconòmica, queden fora de les convocatòries ordinàries. Es calcula que al voltant de 40.000 persones i 16.000 habitatges es beneficiaran de les ajudes de rehabilitació. La inversió prevista és de 42,5 Md'€, que indirectament provocarà una inversió privada del conjunt de les comunitats de veïns de 120 Md'€ i la generació de 3.800 llocs de treball.

- El Banc Europeu d'Inversions (BEI) i el Banc del Consell d'Europa (CEB) finançaran el 50% de la **construcció de 2.198 habitatges de lloguer públic** (26 promocions), previstos dins del Pla pel dret a l'habitatge 2016-2025 (PAM 1.6.17.). El BEI aportarà 125M i el CEB

59M. L'Ajuntament aportarà la resta a través d'aportacions de capital i d'altres fonts de finançament. En marxa (Maig 2018) els 2 primers edificis d'habitatges, a Germanetes (Eixample). En total, s'hi construiran 82 pisos, dels quals 47 es destinaran a persones grans i 35 seran per a lloguer social.

- **PEUAT - Pla especial urbanístic d'allotjaments turístics** (aprovat al Plenari, Gener de 2017, PAM 2.5.2.), per primera vegada la ciutat disposa d'un instrument que regula la implantació d'allotjaments turístics i permet gestionar-los de manera controlada.

Pla de xoc contra els habitatges d'ús turístic il·legals – HUT, per regulat el creixement d'aquests allotjaments. Des de la posada en marxa (juliol 2016 fins desembre 2018) **s'han tancat 3.038 pisos il·legals**. Des de 2016 a finals de 2018, s'han obert 13.014 expedients disciplinaris i s'han imposat 6.453 sancions, cinc vegades més respecte al període 2014-2016, quan hi va haver 2.556 expedients i 1.001 sancions. D'aquests expedients iniciats, 3.737 són a Ciutat Vella, 3.820 a l'Eixample, 1.452 a Sant Martí, 1.313 a Sants-Montjuïc i 1.123 a Gràcia.

Les sancions són les previstes per la Llei de Turisme, tant als titulars de pisos sense llicència com a les plataformes que publicaven aquests anuncis il·legals. S'ha exigit a Airbnb que retiri 1.082 pisos turístics il·legals anunciats al seu web. S'afegeixen als 4.000 detectats, i als 424 a la plataforma Wimdu. Les dades recollides, al 2018, inclouen l'oferta il·legal d'altres plataformes: 115 a HomeAway, 46 a TripAdvisor, 22 a Rentalia, 18 a Only Apartments i 7 a Niumba.

- **Cens d'habitatges buits** (1ra fase, fins març 2018) (PAM 1.6.10.) a 17 barris (el 28,8% del parc residencial total de la ciutat). Ha detectat 3.609 pisos sense habitar (dels 34.852 visitats, a partir d'una tasca prèvia de creuament de dades sobre consum d'aigua i sobre el padró municipal que donava una llista d'habitatges hipotèticament buits), dels quals la gran majoria pertanyen a particulars. A Barcelona, extrapolant, només hi podria haver uns 12.500 pisos buits.
- **APROP - Allotjaments de proximitat provisionals** (PAM 1.6.20.) Un nou model de pisos d'estada temporal de construcció ràpida, sostenible i de qualitat per ampliar el parc públic d'habitatge i evitar

l'expulsió dels veïns i les veïnes dels barris que concentren un problema més gran de gentrificació. El projecte no substitueix les promocions que ja estan previstes (un total de 4.000 habitatges construïts o en procés). La primera prova pilot, amb un pressupost de 5,3 Md'€, consisteix en la construcció de 92 allotjaments (21 individuals i 71 dobles) per a unes 250 persones, en 2 solars de Ciutat Vella (el Gòtic Sud: Carrer Nou de Sant Francesc, 8-10) i Sant Martí (les Glòries: Carrer de Bolívia, el Parc i la Llacuna del Poblenou, 33-41).

- **Municipalitzat el servei d'atenció a les Oficines de l'Habitatge** (Juliol 2017). El procés d'internalització es va iniciar l'abril del 2016, quan es va fer efectiva la declaració de **serveis essencials** de la tasca que fa el personal frontal de les oficines, i comporta la subrogació del contracte dels 23 treballadors i treballadores pel Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona. La xarxa d'**Oficines d'Habitatge** ha gestionat aquest 2018 (fins al novembre) 253.266 atencions. En tot el 2015 van ser 190.232 atencions i el 2017 eren 272.117 atencions.

Reforçada l'assistència jurídica gratuïta a l'Oficina d'Habitatge de Ciutat Vella (prova pilot que s'estendrà a la resta d'oficines d'habitatge, Setembre 2018), des d'on el Col·legi de l'Advocacia de Barcelona col·labora en la detecció de problemàtiques noves, pràctiques especulatives, il·legals, o les pujades desmesurades de preus.

- **Modificada l'Ordenança reguladora dels procediments d'intervenció municipal en les obres - ORPIMO.** (PAM 1.6.4.) (Maig 2018). Així, per obtenir la llicència d'obres, els propietaris hauran de presentar una declaració responsable on es comprometin a reallotjar els veïns i veïnes durant la rehabilitació i a permetre que retornin als seus habitatges un cop acabada l'obra. És per fer efectiu els drets de reallotjament i de retorn ja reconeguts tant a la legislació espanyola –Llei del sòl i rehabilitació urbana– com a la catalana –Llei del dret a l'habitatge i la llei de territori, actualment en tramitació–.

Aturades obres en edificis per protegir els drets dels llogaters. El del carrer Aragó, 477 (que havia demanat fins a 25 permisos d'obres menors en el mateix bloc) a l'Eixample va ser el primer cas d'aquestes característiques en què es va actuar amb contundència,

tot i que s'han detectat fins a 38 casos semblants. El Govern municipal vol que esdevingui un procediment exemplar que es durà a la pràctica de manera sistemàtica quan es produeixin i es detectin aquest tipus de situacions.

- **Habitatge Cooperatiu La Borda** (PAM 1.6.12.), el primer edifici (Octubre 2018) de co-habitatge (un model que permet a una comunitat de persones viure en un edifici sense ser-ne els propietaris ni els arrendadors, per un termini de temps ampli -75 anys- i a un preu inferior al del mercat) construït a Barcelona (c/ Constitució, 83-89, al barri de la Bordeta): 6 plantes i 28 habitatges finançats per la cooperativa financera Coop57, juntament amb micropréstecs de particulars. La promoció del carrer de la Princesa ha consistit en la rehabilitació d'una finca en desús cedida per l'Ajuntament.

- **Ciutats contra la gentrificació**

Manifest de Barcelona, per una xarxa municipalista en defensa del dret a l'habitatge i a la ciutat (Novembre 2017). Barcelona i Nacions Unides impulsen la campanya global a les ciutats contra la gentrificació i el dret a l'habitatge.

(http://ajuntament.barcelona.cat/premsa/wp-content/uploads/2017/11/UCLG_ManifestodeBarcelona.pdf)

Declaració Cities for Adequate Housing ("Ciutats per un habitatge adequat"), Nova York, París, Londres i Barcelona s'han unit a les Nacions Unides (Juliol 2018) per reclamar més competències, més recursos i la cooperació entre ciutats per afrontar, amb estratègies compartides, reptes comuns a les ciutats globals.

Programa de cooperació internacional, la Comissió Europea ha escollit (Juny 2018) les ciutats de Barcelona i Nova York per participar en un programa d'intercanvi de coneixement i experiències entre ciutats per millorar les seves polítiques públiques en matèria d'habitatge.

- **1.000 pisos adjudicats per la Mesa d'Emergències Socials** (PAM 1.6.1. i 1.6.2.) des del 2015 fins el Setembre de 2018. Aquest òrgan tècnic del Consorci de l'Habitatge de Barcelona (amb una representació del 60% de la Generalitat i del 40% de l'Ajuntament) decideix sobre l'assignació a les famílies en situació de necessitat

dels habitatges. La Generalitat ha aportat el 22% dels habitatges, mentre que l'Ajuntament de Barcelona ha aportat el 78% restant.

- **Habitatges amb serveis per la Gent gran**, (PAM 1.6.12.) promocions de pisos adreçats a persones de 65 anys o més, que no tenen habitatge en propietat, de lloguer de l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació, que disposen de serveis de consergeria, teleassistència, suport a la neteja i suport personal. Hem passat de les 1.343 persones acollides al 2015 a les 1.508 al finalitzar el 2018.

3. Una aposta decidida per l'educació i la cultura

Des de l'inici del mandat aquest Ajuntament ha fet una aposta decidida per la cultura, per a potenciar-la i recolzar-la i també per fer-ne una eina de transformació social. Una eina que posa l'accent en la diversitat, la democratització i l'accés als recursos per afavorir un context de reconeixement, participació i cohesió social.

El **prestigi de la xarxa d'educació pública** ha augmentat i ja és la primera opció de la majoria de famílies. Per primera vegada en la història, al curs 2018-19, hi ha **més demanda de P3 a l'escola pública que en la concertada**. Mentre a tot Catalunya es tancaven línies de P3, en tres anys a Barcelona no només hem impulsat nous centres, sinó que s'han ampliat línies en 4 centres més, amb un augment total de fins a 24 línies estructurals. Són 600 noves places de P3 en 4 anys.

Barcelona s'ha convertit en un referent de **l'educació infantil de 0 a 3 anys** per la qualitat del model educatiu, pel tipus d'equipament i per l'alt nombre d'escoles bressol municipals (una de les xarxes més extenses d'Europa) que arriben a les 101 escoles municipals que sumen **8.411 places** (217 de noves). Igualment, en els darrers quatre anys s'ha duplicat el nombre d'**espais familiars**, passant de 3 a 6.

Reforçant la **relació entre Educació i Cultura, al territori des de la proximitat**. Barcelona compta amb 1.162 centres educatius amb ensenyaments reglats i **424 centres culturals**. No hi ha prou en parlar d'igualtat d'oportunitats, cal garantir l'accés i la igualtats de condicions i de possibilitats, que tothom tingui oportunitat d'accés als equipaments i a la seva programació. I reforçant l'eix educació-cultura-territori com una de les principals eines redistributives que poden generar més equitat i millorar-ne l'accés.

Aquest és l'objectiu del pla que s'ha estat treballant **per primera vegada de manera transversal efectiva** entre el Consorci d'Educació, l'Institut Municipal d'Educació l'Institut de Cultura, i en coordinació amb els agents i entitats del territori. Proposa la creació d'un Espai transversal de Cultura i Educació de Barcelona i un pla d'accions de futur per incidir en els dèficits actuals.

- **Escoles bressol municipals (PAM 1.3.6) més i amb més qualitat:**

Aprovat un nou Pla de construccions de 10 noves EBM, que suposarà disposar de 101 EBM, amb 910 places, de les quals 847 d'increment net.

Al curs 2016-17 es van obrir tres noves EBM (Trencadís, Guinardó i Petit Univers), amb un total de 248 places. I es va crear el nou Espai Familiar Torrent, amb 40 noves places.

Per al curs 2018-2019, 3 noves EBM: l'EBM La Morera, al barri del Congrés; l'EBM Leonor Serrano, al barri de la Sagrada Família, i l'EBM Aurora, al barri del Raval. Amb la incorporació d'aquests tres centres, la Xarxa d'Escoles Bressol Municipals de Barcelona arriba als 101 centres, que oferiran **8.411 places, 217 més que en el curs anterior.**

S'ha recuperat el suport educatiu a les Escoles Bressol i **s'han ampliat en 2,5 hores setmanals.**

En marxa (projecte pilot) un **nou model d'EBM** amb grups de matí i tarda, juntament amb els horaris habituals, per adaptar-se a les diferents necessitats de les famílies

- **Tarifació social a les escoles bressol municipals (PAM 1.1.12).** Es posen en marxa nous criteris, més redistributius, a partir del curs 2017-2018, i més flexible, universal i redistributiu que l'anterior i estableix 10 trams esgraonats de quotes mensuals en funció de la renda familiar (la quota mínima és de 50 €/mes per a les unitats familiars amb les rendes més baixes, mentre que la màxima és de 395 €/mes i s'aplica a les famílies que superen 4,5 vegades la Renda de Sufficiència de Catalunya). Així, s'elimina la quota única i s'ajusta el preu a la capacitat econòmica de cada família. Suposa una rebaixa de l'import de la quota mensual per a les famílies amb rendes més baixes. Aquest curs 2018-19, amb la segona campanya de matriculació a l'escola bressol pública d'acord amb la tarifació social, consolida aquest sistema com una eina fonamental per a una educació més equitativa: el 63% de les matrícules són més econòmiques, el 8% es mantenen i el 27% s'incrementen.

- **Increment de l'oferta pública d'educació (PAM 1.3.6.):**
9 noves escoles: Escola Entença, Escola La Sagrera (30 Passos), Escola la Flor de Maig, Escola Eixample 1, Escola Eixample 2, Escola Cartagena, Escola Anglesola, Escola Gràcia, Escola Auditori. Disminució dels grups addicionals.
5 nous instituts: Institut Viladomat, Institut de Nàutica, Institut Maria Espinalt, Institut Martí Pous, Institut 22@.
3 instituts escola: Antaviana, Trinitat Nova, El Til·ler
- **Èxit escolar i lluita contra la segregació escolar - Escoles enriquides (PAM 1.3.10.),** Primera fase de l'Escola de Segona Oportunitat al 2019, i per primer cop aquest curs 2018-2019 amb la reserva d'un miler de places de P3 per alumnes amb necessitats específiques derivades de situacions socioeconòmiques desfavorides. **Lleure educatiu - programa Baobab**, que acull 4 nous campaments urbans (B. Pastor, St. Genís, Roquetes i Teixonera). S'ha dissenyat un **Pla de Xoc contra la Segregació Escolar**, pel curs 2019-2020.

- **"Xarxes per al canvi", d'innovació educativa (Gener 2017) (PAM 1.3.13.)**. Impulsat pel Consorci d'Educació de Barcelona, Escola Nova 21, l'ICE de la UAB i l'Associació de Mestres Rosa Sensat. Constituïdes per **22 xarxes territorials** de 6-10 centres educatius cadascuna. Hi participaran **238 centres de la ciutat** –149 instituts i escoles públics i 89 concertats–. Els aspectes clau en la innovació són: la metodologia, la formació docent, l'organització d'alumnes i els espais. Disposa d'un equip de 10 dinamitzadors.

- **Nova Escola de Música Can Fargues (Setembre 2016) (PAM 1.10.7)** al Districte Horta-Guinardó, la 5a de la xarxa municipal. Increment de 419 noves places a la xarxa pública. El curs 2021-2022 obrirà al barri de Sants **la primera escola municipal de música que cobrirà el territori dels districtes de Sants-Montjuïc i les Corts i l'Esquerra de l'Eixample**. L'edifici, en construcció, tindrà més de 2.700 m2 on es construiran 24 aules i bucs d'assaig.
- **Ensenyaments Postobligatoris, curs 2018-2019**, s'ha inaugurat el nou edifici **l'Escola Massana**, a la plaça de la Gardunya, al districte de Ciutat Vella, i s'ha fet una profunda remodelació de l'antiga

fàbrica de Can Batlló per allotjar la seu de **l'Escola de Mitjans Audiovisuals – EMAV**, i una inversió de 17 Md'€, que es posarà en marxa el proper curs. En aquest mandat han entrat en funcionament 2 nous centres d'FP: l'Institut de Nàutica de Barcelona i l'Institut Tecnològic de Barcelona.

FP, motor de desenvolupament econòmic 2015-2019, acció conjunta de la Fundació BCN Formació Professional i la Xarxa FP, ampliada a l'AMB, permet disposar d'un dels programes globals de mobilitat internacional en FP més rellevants. Al mandat s'han **invertit 16 Md'€ en equipaments i programes**.

- **Projecte Prometeus** (PAM 1.3.10.) de base comunitària, que promou l'accés als estudis superiors de joves estudiants d'instituts públics de barris vulnerables social i econòmicament de la ciutat; i el **Projecte INNOLAB** que promou la inclusió socioeducativa d'aquells joves, d'entre 14 i 25 anys, que mostren un desafecció educativa més important. en marxa
- **Consell Assessor Municipal d'Universitats – CAMU**, constituït (Juliol 2017) per institucionalitzar el vincle i la col·laboració entre l'Ajuntament de Barcelona i les universitats presents a la ciutat, i que permès establir una interlocució directa i permanent entre l'Ajuntament i les universitats, així com dels diversos agents que formen part de la comunitat universitària i del teixit econòmic i social de la ciutat. fet
- **Barcelona Districte Cultural**, el Pla de Xoc de cultura als barris (PAM 1.10.11), un projecte que té per objectiu desenvolupar circuits artístics de primera qualitat al conjunt dels barris de Barcelona, incrementar la presència de programes d'aprenentatge artístic als barris amb dèficit d'infraestructures formatives i crear comunitats de veïns per tal d'incrementar les audiències culturals i la capacitat d'autoorganització. S'han destinat 562.000 € en aquests dos anys i s'han programat, fins el 2018, 408 actuacions (309 són arts escèniques i musicals i 99 projeccions audiovisuals, amb 76 companyies/grups) en 21 Centres Cívics, amb més de 44.000 assistents fins ara. fet
- **Polítiques de proximitat en l'àmbit de la cultura** (PAM 1.10.11), foment que s'ha concretat, entre d'altres iniciatives, en la **compra** en marxa

del Borsí ubicat al Barri Gòtic on s'hi desplaçarà l'actual biblioteca Andreu Nin i un centre d'activitats comunitàries de proximitat (obre les portes al Febrer 2019 per acollir l'exposició fotogràfica del Pla de Barris: **Setze barris, mil ciutats**), així com la **compra del Teatre Tantarantana** per a preservar-ne la seva activitat cultural al barri del Raval. També s'està realitzant el projecte d'ubicació del fons Brossa al local de la Seca (Born) que permetrà acomplir amb l'esperit del llegat d'aquest artista. S'ha adquirit **La Escocesa**, un històric complex industrial situat al tram més abandonat fins ara del carrer de Pere IV, al barri del Poblenou, per transformar en habitatge social i equipament cultural.

- **Biblioteques +10** (PAM 1.10.19.). La biblioteca **Montserrat Abelló**, a Les Corts, obre les seves portes (Gener 2018) a l'antiga fàbrica de cintes de seda de Benet Campabadal. Comparteix l'accés amb l'Ateneu de Fabricació digital de les Corts. Especialitzada en Cultura Maker. Durant aquest mandat, a més, 7 biblioteques han incorporat el servei d'auto préstec i 2 més estan en fase de transició. en marxa
  - **La Biennial de Pensament "Ciutat oberta"** (Octubre 2018, PAM 1.10.6. i 1.10.14.) en la línia de promoure la participació, i també d'afavorir la circulació d'idees i el debat, ha arrencat l'interès per debatre els grans reptes globals de les ciutats del segle XXI. Amb prop 20.000 persones en els 69 actes diferents: diàlegs, tallers i conferències, en més de 90 espais dels 10 districtes de Barcelona. fet
  - **La Biennial Ciutat i Ciència**, Febrer 2019, PAM 1.10.15.) ha portat a la reflexió, debat i participació entorn de la recerca científica per acostar els avenços i els reptes a tota la població (99 activitats a 61 espais arreu de la ciutat que han fet participar a més d'11.000 persones). S'emmarca dins el **Pla Barcelona Ciència**, iniciativa de la comunitat acadèmica, empresarial, científica, l'Administració pública i la ciutadania, per potenciar l'ecosistema innovador i de recerca de la ciutat, fer-lo visible internacionalment. fet
- 3D Factory Incubator**, un altre projecte destacat, a la seu del Consorci de la Zona Franca, (Febrer 2019) la 1a incubadora de projectes empresarials en tecnologia 3D d'Europa. Amb una inversió de 3 Md'€ (la meitat provenen de fons europeus), preveu impulsar més de 100 projectes en els propers 5 anys.

- **Programa Cultura Viva** (PAM 1.10.16.) proposa reconèixer i afavorir espais de participació, circulació i coproducció cultural a Barcelona. Obert i transversal de recerca i desenvolupament, a través de projectes com Música al Carrer i Espais de Cultura Viva, la Xarxa de comunitats de memòria, la Xarxa de ràdios comunitàries Barcelona, Discofòrum o La Veïnal, canal de televisió via web. A més de les noves recerques en els àmbits de la nova economia per a la cultura, la música en viu o l'acció comunitària en el sector cultural.
- **Memòria històrica** (PAM 1.10.12.). La Llei 52/2007 de memòria històrica delega en les administracions locals la retirada del símbols franquistes de tots els edificis i altres espais públics. En l'àmbit privat, l'Ajuntament ha decidit impulsar proactivament **l'eliminació del llegat franquista**. S'han retirat les 1.465 plaques identificadores dels habitatges construïts durant la dictadura dels carrers de la ciutat. Amb el suport de les entitats, s'ha compromès (Desembre 2018) a treballar per evitar l'obertura de la delegació de la Fundacional Nacional Francisco Franco a Barcelona i la seva il·legalització, i s'han reforçat els projectes de recuperació de la memòria en coordinació amb els barris de la ciutat. A l'abril de 2017, culmina el canvi de denominació de la plaça Joan Carles I: plaça del Cinc d'Oros. Al Novembre de 2016, s'obre l'exposició "Franco, Victoria, República", en El Born Centre de Cultura i Memòria. Al Març de 2018, es retira l'estàtua de l'esclavista Antonio López. **Espai Memorial Camp de la Bota** (Febrer 2019), un mur artístic a la plaça del Fòrum en record de les 1.706 persones afusellades al Camp de la Bota entre els anys 1939 i 1952.
- **Fàbriques de Creació** (PAM 1.10.17.) nou impuls, a través d'una mesura de govern (Octubre 2017). Els projectes que avui formen part de la xarxa de Fàbriques de Creació són els següents: La Caldera (dansa), el Graner (dansa), Hangar (arts visuals i tecnològiques), La Central del Circ (circ), la Nau Ivanow (arts escèniques), La Escocesa (arts plàstiques i visuals), l'Ateneu Popular 9 Barris (circ), la Sala Beckett (dramatúrgia i arts escèniques), la Seca Escenari Joan Brossa (arts escèniques), el Tantarantana (arts escèniques) i la Fabra i Coats (pluridisciplinari). És un dels eixos claus per on es canalitza el **suport municipal a la creació cultural**, amb un programa dedicat a l'atenció, l'acompanyament i el suport a la

creació i l'experimentació artística. Amb la incorporació del Tantarantana **ja són 11 centres a la xarxa municipal**, amb més de 30.000 m2 dedicats a la creació i 583 projectes de creació (el 2017).

- **Foment de la lectura i suport al sector del llibre** (Mesura de Govern, abril 2017) (PAM 1.10.18), consolidant així la posició de Barcelona com un referent internacional de la literatura, després de que la UNESCO la reconegués l'any 2015 com a Ciutat de la Literatura. S'han treballat diferents iniciatives amb els sectors implicats com l'impuls a les **beques Montserrat Roig**, amb l'objectiu d'implicar a 20 equipaments de la ciutat en el suport a nous talents mitjançant beques de residència artística.

Impuls a la creació de la **Casa de les lletres**, que s'ubicarà al Poblenou (en una finca del 22@) com a espai on impulsar un "hub" literari i de llengua, comptant amb diferents projectes com l'**Oficina Barcelona Ciutat Literària de la UNESCO** o el Consorci de Biblioteques de Barcelona. S'han impulsat ajuts concrets per al sector, com la **bonificació del 95% de l'IBI per a les llibreries de la ciutat i d'altres equipaments culturals**.

- **Impuls al sector audiovisual** (PAM 1.10.16), amb el Pla per a una política Audiovisual, per potenciar aquest sector estratègic, amb accions que afavoreixin la major connexió entre els diferents festivals, la millora de l'actual Film Comission per a donar recolzament a les produccions que es realitzen a la ciutat i l'impuls d'un programa de divulgació audiovisual i cinematogràfica als barris de la ciutat. També l'impuls a un mercat bianual de drets i la signatura d'un conveni marc amb Barcelona Televisió, per a l'impuls mitjançant la televisió de la ciutat, de l'audiovisual local. En el seu conjunt s'hi han destinat 1,4 Md'€.

- **Reduint l'esclatxa digital** (PAM 2.1.22.) donant prioritat aquells barris i col·lectius que el govern ha identificat com a més vulnerables i on l'esclatxa digital és més profunda. Accions formatives, divulgatives i de foment de vocacions científic-tecnològiques entre els més petits com la presència en fires com YoMo o SteamConf, així com accions per combatre l'esclatxa digital de gènere.

Eix 2: Economia plural

Una Barcelona amb empenta per a una economia plural

L'atur, malgrat la lenta recuperació econòmica, segueix sent un dels principals preocupació de la ciutadania (unes 70.000 persones registrades a l'atur, 25.000 menys que l'any 2015). La crisi financera i productiva, després de més de 10 anys, presenta seqüeles significatives: creixement de la desigualtat i la pobresa, cronificació de situacions d'exclusió social. Calen línies d'acció per **una ocupació de qualitat** a la ciutat, en especial adreçades als col·lectius més vulnerables (dones, joves i persones adultes en situació d'atur de llarga durada). Només algunes xifres: la bretxa salarial entre homes i dones és del 25%; les dones assumeixen el 90% de les tasques de cura i de la llar; el 66% dels contractes a temps parcial són per a les dones, concentrats en sectors de baixa qualificació i amb menys possibilitats d'accedir a millores salarials; la taxa d'atur femení, per contra, és aquest final de 2018 del 8,4%, davant el 9,8% de l'atur masculí. La taxa d'atur juvenil és del 27%.

Barcelona disposa d'un teixit econòmic de gran diversitat i riquesa d'actors, amb diferents maneres de fer i entendre l'economia. Es vol promoure una transició cap un model socioeconòmic més ben integrat a la diversitat, que generi més ocupació i de més qualitat i que, en definitiva, posi **l'economia al servei de les persones**. Un model que utilitzi de la manera més eficient possible els recursos naturals generant el mínim de contaminació i residus possibles incorporant una mirada conscient sobre l'economia de les cures que sosté la nostra economia productiva moltes vegades des de la invisibilitat.

En aquests quatre anys, tot mantenint el dinamisme econòmic de la ciutat, s'ha apostat **per una economia de major proximitat**, per un nou lideratge públic en relació al mercat i per gestionar el turisme des d'una òptica més sostenible des del punt de vista social i ambiental.

El turisme, actiu econòmic clau per a la ciutat que cal protegir i defensar, creix de forma incontrolada causant problemes per la massificació en alguns barris, per la qual cosa **és necessària una nova governança que reguli i garanteixi una activitat turística sostenible pel futur de la ciutat**.

4. Una economia plural al servei de l'ocupació de qualitat

De 2015 a 2018 l'economia de Barcelona ha avançat de manera sostinguda en la recuperació de l'activitat, amb creixements del PIB superiors al +3%. (era del 3,2% al 2015, i al 2017 ja representa el 3,4%). A finals del 2018 l'economia entra en una fase de lleu desacceleració del creixement econòmic, la previsió és tancar l'any en un 2,6%.

El teixit empresarial augmenta un 7,2% entre 2013 i 2017, amb una certa desacceleració el 2017 (augment anual de l'1%). A finals de 2017 s'observa un trasllat de seus socials empresarials que caldrà monitoritzar.

Al 2015 es compten a Barcelona **4.718 iniciatives de l'Economia Social i Solidària**. Un 51% són entitats del Tercer Sector Social, un 25% són Societats Laborals, el 18% cooperatives i un 5% economies comunitàries. Representa el 2,8% de les empreses de Barcelona, el 8% de l'ocupació i el 7% del PIB de la ciutat i ocupa a uns 53.000 treballadors i treballadores.

Més de **1.800 dones han accedit a programes d'ocupació laboral** en els darrers quatre anys, i en el Programa Làbora, dirigit a persones en situació de vulnerabilitat, hi han participat 3.906 dones durant l'any 2018, un 63% del total.

- **Pla per al Foment de l'Ocupació Juvenil de Qualitat 2016-2020**, estratègia per a l'Ocupació a Barcelona (PAM 2.4.9) aprovada (Novembre de 2016) que recull 39 mesures definides conjuntament amb una cinquantena d'actors municipals, econòmics, socials i sindicals. L'estratègia reforça el paper de **Barcelona Activa**, com a agència local d'ocupació, per tal de promoure l'ocupació dels sectors prioritaris (joves, atur llarga durada...). El Pla està dotat d'un pressupost pel 2017 de prop de 8,5 Md'€ (6M€ de Barcelona Activa). **4 nous programes formatius** aprovats (Desembre 2018) pel Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) mitjançant una subvenció pública de prop d'1,6M€, que oferiran a 368 joves d'entre 16 i 29 anys l'oportunitat d'inserir-se en el mercat laboral: "Garantia d'Èxit BCN. Joves DAO (Joves que Descobreixen, Aprenen i s'Occupen)"; "Oportunitats als mercats i el comerç de proximitat"; "Acceleradora laboral"; i "Joves IT Academy".

Barcelona Activa ha atès prop de 25.000 persones (el 2018) per reorientar les seves carreres professionals i que puguin estar millor preparades per al mercat laboral i trobar feina

- **Servei de Gestió al Talent**, (PAM 2.4.1.) des de Barcelona Activa, inserta 1.022 persones (amb salaris de més de 1.000 € i contractes de 6 mesos, com a mínim) i altres 500 han tingut la seva primera experiència laboral gràcies als convenis en pràctiques (5 persones al dia) a través de la seva eina d'intermediació laboral.

Projectes integrals amb contractació (els anteriors “plans d'ocupació municipal”) formen part de l'Estratègia d'ocupació de Barcelona 2016-2020, per contractar persones aturades de llarga durada i de més de 40 anys i també a altres col·lectius vulnerables en risc de ser exclosos del mercat laboral.

- **Plans de Desenvolupament Econòmic de Districte - PDE** (PAM 2.1.5). S'han destinat **uns 70Md'€ per impulsar projectes econòmics a barris i districtes** (6 districtes amb menys renda i més atur de la ciutat) on es concentra el 70% de la població de la ciutat.

Els PDE són **un nou instrument** per impulsar el desenvolupament local dels districtes, una política econòmica de proximitat complementària a altres polítiques de promoció econòmica de ciutat. Un procés de concertació amb els actors rellevants en l'ecosistema socioeconòmic del territori: entitats socials de primer o segon grau, plans comunitaris, associacions de comerciants, xarxes d'ocupació, empreses, cooperatives, entre d'altres. Barcelona Activa ha involucrat prop de 500 persones amb 323 agents i entitats de cada territori. Integren, a més, les accions previstes en el Pla de Barris pels 16 barris més desfavorits de la ciutat.

El 2016 ja es va posar en marxa el Pla de Desenvolupament Econòmic de Ciutat Vella, el 2017 el de Nou Barris i el de Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó i Sant Andreu. El 2018 s'inicia el de Sant Martí. En total, són **259 mesures**, les quals el 85% estan en ple funcionament aquest 2019.

Nou Barris Activa impulsa el futur de 1.200 persones (Febrer 2019) en els 5 mesos de funcionament de la 1ra oficina de Barcelona Activa descentralitzada.

- **Nova línia de subvencions per a treballadors/es autònoms** (PAM 2.1.3), l'objectiu de la qual és facilitar l'arrencada i ajudar a consolidar nous negocis a la ciutat. Se centra a subvencionar despeses fixes com la cotització d'autònoms dels 12 primers mesos;

les taxes municipals de llicències d'activitat i d'obres; l'impost sobre construccions, instal·lacions i obres durant el primer any; i el preu públic de recollida de residus durant el primer any. Aquesta nova línia s'ha dotat amb un pressupost de 4 milions d'Euros entre 2016 i 2017.

- **Inauguració Coòpolis, Ateneu Cooperatiu de Barcelona** (maig 2017) (PAM 2.2.3.). Es tracta d'un projecte de foment de l'economia social i solidària promogut pel veïnat i entitats; que amb el suport de l'administració pública (Generalitat de Catalunya i Ajuntament de Barcelona), actualment està format per 18 entitats cooperatives de la ciutat. Des del començament, a l'espai que ocupa a Can Batlló ha acompanyat 163 projectes, dels que han nascut 53 noves cooperatives; ha atès 4.200 participants de 300 activitats en 21 barris, i ha creat 167 nous llocs de treball. Un acord entre institucions permetrà convertir-lo en el centre de promoció del cooperativisme més important del sud d'Europa, amb una inversió de 7 Md'€.

Can Jaumandreu - eina-observatori al servei de l'ESS (Gener 2017). Nou espai municipal, de la xarxa d'equipaments de Barcelona Activa, centre de referència per a la Innovació Socioeconòmica. Aquest equipament forma part del desplegament de serveis i recursos per fer fàcil la Economia Social i Solidària a la ciutat (30 productes formació 1500 participants, serveis d'assessorament permanent per 200 projectes, incubació d'emprenedoria per 50 projectes).

- **Ajuts a l'ECSS i a l'economia de proximitat** (PAM 2.2.6.). amb diferents línies de finançament per projectes empresarials, com una línia d'ajut de 1 Md'€ anual per a 200 projectes, i 2M en dos fons de préstecs coproduïts amb entitats de finances ètiques. Per dinamitzar l'economia de proximitat s'ha creat una nova línia d'ajuts on el teixit d'entitats i actors econòmics dels barris poden finançar accions de promoció econòmica als seus barris per valor de 3 Md'€ anuals per a 100 projectes de la ciutat en 5 modalitats, amb especial atenció als barris amb més necessitats. Creació i lideratge de la **Xarxa de municipis per l'ESS**, amb 36 municipis, el 50% població catalana.

- **Marc estratègic d'Emprenedoria i Empresa 2016-2019** i els corresponents Plans de Treball (PAM 2.1.3). S'han posat en marxa **2 punts d'assessorament especialitzat en ESS** al Centre per a la iniciativa emprenedora i a la Oficina d'Atenció a les Empreses de Barcelona Activa. En marxa un conjunt de mesures per a impulsar una **Emprenedoria més inclusiva** (ex: la nova Escola de Dones Professionals, Directives i Emprenedores). En marxa un conjunt d'actuacions per a **impulsar el Parc Tecnològic de Barcelona Activa**, com a referent en indústria avançada i obrint-lo al Districte. En marxa un Pla per a l'impuls a la Indústria manufacturera a Barcelona, per a millorar la seva competitivitat i sostenibilitat, sobre tot per a aquelles pimes ubicades als **Polígons de l'eix Besòs**.

- **Estratègia Delta Llobregat** (PAM 2.1.6), nou full de ruta presentat (Maig 2018) per impulsar fins a l'any 2025 un creixement econòmic sostenible inclusiu, millors connexions i més espais lliures oberts al gaudi ciutadà. Elaborat conjuntament amb els ajuntaments de l'Hospitalet i el Prat de Llobregat i els operadors públics de la zona. La plataforma econòmica consta de 1.500 ha de polígons i àrees de producció econòmica, entre els quals s'inclouen el polígon de la Zona Franca, Mercabarna, Fira de Barcelona, el port i l'aeroport. Hi treballen més de 75.000 persones (un 88% de les empreses són pimes). L'estratègia inclou **30 projectes** pels propers 10 anys, amb **una inversió prevista de 1.800 Md'€**, amb participació públic-privada (ajuntaments implicats, Consorci Zona Franca, aeroport, port...) i lideratge públic i garantint criteris de sostenibilitat i habitabilitat.

- **Nou impuls al districte de la innovació 22@** (PAM 2.1.21.) amb la constitució de la Comissió de Coordinació del 22@. Aquesta comissió és l'encarregada de reactivar el projecte (propostes de transformació urbanística de la zona, millorar l'atenció a les oportunitats d'inversió, fomentar la relació entre les empreses i professionals i maximitzar l'acceptació i participació veïnal).
- **InnoBA**, el nou espai de referència de l'economia social (Novembre 2018), ubicat a l'antic recinte industrial de Can Jaumandreu. Amb un servei d'acollida per a projectes empresarials amb impacte social o

vocació transformadora, i potenciarà la relació amb altres iniciatives semblants d'altres ciutats del món i “La innoBAdora”, la 5a incubadora de Barcelona Activa i la 1a especialitzada en projectes ESS, amb una capacitat de 56 llocs de treball que podrà acollir entre quinze i vint iniciatives.

- **Ca l’Alier**, impuls a la innovació (PAM 2.1.21) com a nou centre referent en la innovació i el desenvolupament tecnològic. La rehabilitació de l'antiga fàbrica el converteix en un edifici intel·ligent i de zero emissions: dotat de tots aquells elements que el converteixin en un edifici energèticament autosuficient, amb una gestió intel·ligent dels recursos, seguint uns criteris de construcció sostenibles i respectuosos amb el medi ambient.

L’empresa **Cisco** ubicarà a l’edifici el seu centre d’innovació, concebut com una plataforma per a la investigació i el desenvolupament tecnològics i la millora de la sostenibilitat econòmica, social i mediambiental.

També s’instal·laran a Ca l’Alier les oficines del Barcelona Institute of Technology (BIT) i el consorci **MOBILus**.

- **Pla Barcelona Ciència**, iniciativa conjunta entre la comunitat acadèmica, empresarial, científica, l'Administració pública i la ciutadania, per potenciar l'ecosistema innovador i de recerca de la ciutat, fer-lo visible internacionalment i trobar solucions equitatives i transversals en reptes de mobilitat, medi ambient o educació.

- **Economia oberta al món** (PAM 2.1.7). S’ha impulsat la promoció econòmica de Barcelona a l’exterior amb 50 accions a l’exterior que han permès presentar Barcelona en clau econòmica i empresarial en 163 activitats de promoció davant més de 78.784 empresaris, directius, professionals i inversors internacionals. Entre aquestes actuacions destaquen les accions al Hong Kong Business of Design Week, Mobile World Congress de Xangai i 5 Accions Barcelona talks-Sònar. S’ha potenciat la **captació d’inversions i la retenció de talent** amb més de 170 accions.

- **Barcelona Brand Book**, es presenta (Febrer 2019, PAM 2.1.7.) com una síntesi integradora d'una ciutat atractiva, no solament per viure-hi i visitar-la, sinó també per treballar-hi, aprendre, invertir o emprendre. S'articula entorn de sis pilars que defineixen l'ADN de la ciutat: connexió (al món, al barri) , iniciativa (emprenedora i creativa), ànima (carrers i places), contrastos (la seva gent), talent (innovació, disseny), compromís (solidària i reivindicativa).
- **Moviment maker a la ciutat** (PAM 2.1.21.). Suport i reforç de nous models econòmics d'innovació digital amb impacte social que fomenten un ús ètic de la tecnologia oberta el suport a la organització de la Maker Faire Barcelona 2017 que va acollir més de 10.000 persones. També amb subvencions a projectes per valor de vora 350.000€ sota la línia d'ajuts de Impulsem el que Fas.
- **Capitalitat de la innovació tecnològica** (PAM 2.1.4.). Compromís de Barcelona amb el Mobile World Congress per potenciar l'ecosistema de recerca i innovació als districtes de la ciutat. Així, Barcelona és posiciona com el 5è hub tecnològic d'Europa (informe "Startup Ecosystem Overview"), concentrant una tercera part del conjunt d'startups d'Espanya, i superant els 450 Md'€ d'inversió. Al MWC 2018, 4YFN Barcelona ja va reunir a 600 startups de més de 145 països, amb la participació de 600 inversors i inversores, i 19.000 assistents. L'ajuntament, al costat d'altres actors, està impulsant la capitalitat internacional del mòbil i de la tecnologia 5G, convertint Barcelona en un focus d'atracció de talent, d'empreses tecnològiques, i d'emprenedoria.
- **ISE – Integrated Systems Europe**, líder mundial al sector audiovisual i sistemes integrats d'àudio i vídeo i amb seu a Amsterdam, anuncia (Juliol 2018) el seu trasllat a Fira Barcelona pel 2021. Serà el segon esdeveniment firal després del MWC, amb uns 80.000 participants.
- **Knowledge and Innovation Community – KIC- on Urban Mobility**, (PAM 2.1.21.) escollida per la UE, s'instal·la a Barcelona. Una plataforma públic-privada formada per 13 ciutats i 17 empreses i 18 universitats, entre elles UPC i SEAT, per desenvolupar les innovacions en mobilitat urbana de la Unió Europea fins, almenys, el 2026. El finançament pot arribar als 1.600 Md'€ , i els primers resultats es preveuen per al 2020. L'elecció de Barcelona és un

reconeixement a les polítiques de mobilitat de la ciutat com les Superilles, la millora de la infraestructura ciclista o la regulació pionera de vehicles de mobilitat personal, entre d'altres.

- **Projecte “Univers Montjuïc” d'ampliació de Fira Barcelona**, (PAM 2.1.8.) en fase d'estudi, contempla la remodelació de l'espai actual per tal d'adequar-lo a les exigències firals pròpies del segle XXI. Vol generar noves oportunitats de desenvolupament per a la ciutat i la pròpia Fira. Està previst que finalitzi el 2029, coincidint amb el centenari de l'Exposició Internacional de 1929, de tanta transcendència sobre la trajectòria firal de Barcelona.

- **Pla Estratègic de Mercats 2015-2020** (PAM 2.1.18.). S'han iniciat (PAM 2.1. 17) les **remodelacions** dels mercats de l'Abaceria (Gràcia), Vall d'Hebron, Bon Pastor i de Sant Andreu. Al Maig 2018 s'inaugura la remodelació del Mercat de Sant Antoni, amb el seu nou entorn. S'ha donat impuls als nous mercats verds i potenciat les nits culturals als Mercats per a convertir-los amb espai de referència de la vida en comunitat als barris de Barcelona. S'ha presentat (Octubre 2018) un nou paquet de mesures per dur a terme obres de reforma i actuacions puntuals en 8 mercats de la ciutat (inversió de 46,5M€). Un total de **127Md'€ d'inversió** aquest Mandat (85 venen de l'Ajuntament) l'esforç econòmic més important dels darrers dotze anys.

- **Nova ordenança de terrasses.** (PAM 2.1.9.) El Plenari municipal aprova definitivament (Juny 2018) els canvis a introduir a la normativa per fer-la més comprensible i aplicable i adaptar-la a les necessitats reals dels veïns i veïnes, els restauradors i el territori (la singularitat dels districtes). El text, treballat amb el Gremi de Restauració i els grups, parteix de la feina feta (Setembre 2015) quan es va presentar una mesura de govern que iniciava la modificació. Les terrasses han de permetre la utilització dels serveis públics, la visibilitat de la senyalització i la mobilitat a peu. En casos justificats es podrà augmentar la longitud de les terrasses, i si es tracta d'espais emblemàtics adossats a la façana, es definiran propostes específiques.

- **Àrees de Promoció Econòmica Urbana - APEU** (PAM 2.1.9) posant en marxa les 2 primeres proves pilot a la ciutat de Barcelona (Born Comerç i Eix comercial Sant Andreu). S'han impulsat mesures de **suport al sector del comerç de proximitat** i els comerços emblemàtics (PAM 2.1.9), per a vetllar per la protecció i l'impuls de la xarxa comercial de la ciutat. Un programa de suport al Sector de la Restauració , amb un pressupost de 1Md'€ per ajudar a la professionalització, la qualitat i la sostenibilitat del sector.

5. Turisme sostenible

El turisme és part inherent i constitutiva del fenomen urbà actual. El repte és com fer conviure la ciutat turística amb la resta de necessitats de la ciutat múltiple que és Barcelona. El turisme ja no pot ser tractat exclusivament com un àmbit sectorial, sinó com **una activitat més de la dinàmica urbana**.

Els estudis d'impacte econòmic (2013) situen **el PIB de l'activitat turística al voltant del 12 %** (el que equival a 38Md'€ diaris) i uns 120.000 llocs de treball vinculats. La lluita contra els allotjaments turístics il·legals, amb inspeccions, sancions i tancaments, i més control de les plataformes de comercialització d'HUT, esdevé una línia d'actuació municipal clau per mirar d'evitar que el turisme acabi convertint-se en un "monocultiu" econòmic i una activitat extractiva que generi una nova "bombolla" especulativa.

Cal, doncs, **gestionar els impactes d'aquesta activitat sobre la ciutat**. Les enquestes mostren clarament que hi ha una creixent preocupació de la ciutadania per aquests efectes no desitjats.

- **Creació del Consell de Turisme i Ciutat** (PAM 2.5.3), el juliol del 2015, com a òrgan de participació pel que fa a les polítiques municipals de gestió turística. Incorpora la ciutadania (representants del sector turístic però també entitats veïnals, ambientals i sindicals) per assessorar el govern en aquest tema. S'ha elaborat el **nou Pla Estratègic de Turisme 2016-2020** (PAM 2.5.1), amb 90 mesures per millorar la gestió del turisme.
- **Suspensió temporal de llicències per a nous allotjaments turístics**, (Juliol 2015) una de les primeres mesures del govern. Aquesta moratòria permetia obrir un procés de participació i planificació sobre l'oferta turística de Barcelona.
- **Cens d'allotjaments turístics - CEAT** (PAM 2.5.7.). S'ha construït a partir de correlacionar les dades de l'aplicatiu de Llicències d'Activitats de l'àmbit del PEUAT amb les dades que disposa la Generalitat de Catalunya –allotjaments turístics i habitatges d'ús turístic– i el Consell Comarcal del Barcelonès –albergs de joventut–

per tal d'identificar les activitats que tenen la doble i necessària autorització

- **PEUAT - Pla especial urbanístic d'allotjaments turístics** (aprovat al Plenari, Gener de 2017), per primera vegada la ciutat disposa d'un instrument que regula la implantació d'allotjaments turístics i permet gestionar-los de manera controlada.

Cens d'establiments Allotjament turístic – HUT, per regulat el creixement d'aquests allotjaments.

Pla de xoc per combatre els habitatges d'ús turístic il·legals (PAM 2.5.2.), per regulat el creixement d'aquests allotjaments. Des de la posada en marxa (juliol 2016 fins desembre 2018) **s'han tancat 3.038 pisos il·legals**. Des de 2016 a finals de 2018, s'han obert 13.014 expedients disciplinaris i s'han imposat 6.453 sancions, cinc vegades més respecte al període 2014-2016, quan hi va haver 2.556 expedients i 1.001 sancions. D'aquests expedients iniciats, 3.737 són a Ciutat Vella, 3.820 a l'Eixample, 1.452 a Sant Martí, 1.313 a Sants-Montjuïc i 1.123 a Gràcia.

Les sancions són les previstes per la Llei de Turisme, tant als titulars de pisos sense llicència com a les plataformes que publicaven aquests anuncis il·legals. S'ha exigit a Airbnb que retiri 1.082 pisos turístics il·legals anunciats al seu web. S'afegeixen als 4.000 detectats, i als 424 a la plataforma Wimdu. Les dades recollides, al 2018, inclouen l'oferta il·legal d'altres plataformes: 115 a HomeAway, 46 a TripAdvisor, 22 a Rentalia, 18 a Only Apartments i 7 a Niumba.

- **Gestió del 50% de la Taxa Turística - IEET**. Al 2017 (primer any que Barcelona rep el 50% del que es recapta a Barcelona de l'Impost d'Estades en Establiments Turístics) s'ha destinat més de 5 Md'€ prioritzant el retorn al territori (ex: agents cívics o reforç transport públic en àrees saturades). Uns 2'5 Md'€ a actuacions de millora dels barris de la ciutat, i 641.000 € a projectes culturals. Hem augmentat aquests ingressos fins uns 8 Md'€/any. El 2018, uns 4M es van destinar a combatre l'allotjament turístic il·legal. Concretament, al servei de visualització de l'allotjament turístic (creat al 2018), el servei d'agents cívics i el web per rastrejar dades a la xarxa per detectar els establiments sense llicència.

6 Un nou lideratge públic.

L'Ajuntament de Barcelona vol exercir un nou lideratge públic, desenvolupant polítiques internes i de gestió compromeses i coherents amb els principis socials de justícia, equitat i sostenibilitat. Com es diu al PAM "Els recursos públics són un bé comú i la redistribució que se'n faci ha de ser transparent, equitativa i justa. Les contractacions de béns, obres i serveis que adjudiquen les administracions són una eina clau en el repartiment d'oportunitats".

- **Pla de lluita contra el frau fiscal (PAM 2.3.1).** El maig de 2016 es va aprovar el **Decret i la Instrucció que el desplega (PAM 2.3.1)**. Aquest pla, incrementant en un 15% l'atenció al contribuent, prioritza el control de la tributació dels grans contribuents, **ha permès recuperar 58 Md'€**, la majoria provenen de grans empreses i companyies, que es destinen a despesa social, i liquidar 25,6 Md'€ d'impostos no declarats per companyies elèctriques (4 milions), grans superfícies comercials (2 milions) o empreses constructores (9 milions). El creuament de dades fiscals amb les altres agències tributàries ha permès recuperar 33 Md'€ provinents d'embaraments, i detectar uns 10 Md'€ d'impagaments de l'impost municipal per a la recollida comercial de residus de 21.000 empreses, donades d'alta a l'impost d'activitats econòmiques (IAE). S'ha publicat la llista de morosos amb deutes de més d'1 Md'€.

- **Clàusules socials i ambientals en la contractació pública (PAM 2.3.2)** introduïdes per potenciar els drets laborals, la igualtat de gènere, el comerç just, la protecció de les PIME, etc. Un conjunt de mesures que van més enllà de la legislació estatal i reforcen la contractació responsable. I s'ha elaborat, amb consens social, la Guia de contractació pública social (octubre 2016), així com la de contractació pública ambiental i contractació pública innovadora. **Nou web de Contractació Pública (Abril 2018)**, informació jurídica, tècnica i d'actualitat, vinculada a la contractació pública municipal sostenible, a més dels perfils dels diferents contractants, les licitacions en curs, les adjudicacions i les formalitzacions dels diferents ens.

- **Internalització de serveis municipals (PAM 2.3.6)** reforçant la dimensió pública dels serveis de proximitat. 143 són les persones

internalitzades de BAGUR,SA - Habitatge i Urbanisme; 28 d'escoles bressol; 48 de SARA i PIAD; i 184 de BTV.

- **Política laboral** (PAM 4.5.2.), s'arriba al consens (Juny 2018) amb els sindicats pel nou **Conveni i Acord de Condicions Laboral 2017 – 2020**. Per una altra, el 22 de desembre de 2017, el Plenari Municipal va acordar iniciar el procediment per elaborar i negociar una **nova relació de llocs de treball – RLT** (aprovada al Desembre de 2018) per a l'Ajuntament de Barcelona i els seus ens dependents, en compliment de la sentència que va anul·lar el Sistema d'Ordenació Municipal (SOM) vigent anteriorment, a on estan adherits tots els organismes autònoms municipals, a més de l'Institut de Cultura de Barcelona, l'Institut de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona i l'Institut Municipal d'Urbanisme.

- **Pla de Recursos Humans 2016-19** (PAM 4.5.2.) aprovat. El primer pas d'una política de Recursos Humans orientada a modernitzar la plantilla municipal, millorar la contractació pública i remunicipalitzar serveis.

Un cop es van aprovar els “**serveis essencials**” de l'Ajuntament (PAM 4.5.2), clau per dotar els serveis públics municipals dels recursos professionals necessaris per a un bon servei, el Pla posa en marxa **23 borses de treball** que s'han anat convocant en el mandat actual i per incrementar la plantilla en unes 1.000 persones.

Encara més significativa és l'**oferta pública** que s'ha anat aprovant en el que portem de mandat: **2.421 places ocupació, la més gran dels últims 40 anys a l'Ajuntament**.

El 2018 es van convocar **1.241 places** d'oferta pública d'ocupació, i el 2019 es convoquen **1.343 places**.

- **Plataforma de contractació electrònica** compartida, impulsada per 6 ciutats catalanes (Gavà, Girona, Granollers, Mataró, Premià de Mar, Terrassa i Barcelona) que permetrà simplificar els tràmits administratius i reduir la burocràcia, a més d'incrementar la transparència, l'eficiència, l'agilitat i l'objectivitat durant tot el procés de contractació pública.

- **Deute municipal reduït**, al començament del present mandat, en 138,4 Md'€. En els exercicis successius s'ha mantingut aquest deute municipal en els nivells més baixos de la darrera època, 836 Md'€ al tancament del 2018.

La qualificació del deute municipal (A-, amb perspectives estables) ha estat confirmada (Setembre 2018) per l'agència Fitch, basant-se que creixeran els ingressos i la despesa sense augmentar el deute. (PAM 2.3.10.).

Més banca ètica. S'ha apostat per reduir el pes de la banca tradicional, del 74,9% que representava al mandat anterior al 43,1% de l'actual, a través de noves fonts de finançament (emissió del bo sostenible, la banca ètica i el recurs de la banca pública).

- **Revisió cadastral** (PAM 2.3.12.), s'ha realitzat la revisió de valors cadastral d'immobles de més d'1,1 Md'€, després de 16 anys de l'anterior revisió, per tal d'ajustar el seu valor a la realitat social i econòmica de la ciutadania. El 2018 va entrar en vigor i va suposar una **reducció del valor cadastral pel 47% dels immobles** de la ciutat

Eix 3: Transició ecològica

Una Barcelona més humana i en transició ecològica

Barcelona té un **greu problema de qualitat de l'aire**, superant en un 30% els límits de contaminació atmosfèrica marcats per l'OMS – Organització Mundial de la Salut. Avui sabem que complir amb aquests límits evitaria com a mínim **354 morts prematures** per causes cardiovasculars al 2017 (250 al 2016) a Barcelona, i gairebé 1.500 ingressos hospitalaris per problemes respiratoris cada any. També sabem que la concentració d'aquests contaminants perjudica el desenvolupament cognitiu dels infants.

Treballar per una ciutat saludable on viure-hi, és la idea força que pot resumir l'orientació de l'acció de govern en aquest eix. El repte de la ciutat és la **reducció en un 30% la contaminació en 15 anys**.

Els esforços s'han centrat en un canvi en els usos de l'espai públic, en els hàbits de la mobilitat, en repensar i reutilitzar la ciutat, per fer-la més amable, sostenible i de dimensió humana impulsant el verd i la gestió ecològica de la ciutat.

Preservar la vida veïnal, la quotidianitat, i fer-ho incorporant Barcelona en l'avantguarda de **la mobilitat sostenible i de la transició energètica**, ha fet que es possessin en marxa un gran nombre d'iniciatives de gran abast en quant a la transformació de la ciutat. I alguna cosa ha començat a canviar: **l'ús del transport públic creix al bon ritme del 6%** (al cas del bus, dels 188M viatgers al 2015, es va passar als 205M al 2018).

Però per avançar cap a una ciutat més sostenible i saludable, cal avançar també en el **canvi de paradigma en la gestió de l'energia** i dels subministraments bàsics, a través d'un major control públic orientat a l'eficiència energètica i a un regim tarifari socialment més just.

7 Qualitat de l'aire, energia i mobilitat sostenible

Un dels principals reptes comuns a totes les ciutats és millorar el seu funcionament ecològic (reduir consum de recursos naturals, disminuir emissions contaminants i residus, augmentar el consum d'energies netes i renovables). La transició ecològica suposa un doble compromís: local, amb la qualitat de l'aire a la ciutat, i global, per contribuir a la lluita contra el canvi climàtic.

En aquest terreny, dues són les principals estratègies: una política energètica basada en les renovables i en l'eficiència i una política de mobilitat més sostenible, amb una reducció del cotxe, que és causa principal de la contaminació a la ciutat, a favor de les modalitats més saludables (bici, transport públic, a peu). El 70% de la ciutadania viu exposada al NO₂ per sobre dels valors límits que fixa la UE i dels valors de referència de l'Organització Mundial de la Salut (OMS). En el cas de les partícules PM₁₀, el 90% de la població es troba potencialment exposada a nivells superiors als de referència marcats per l'OMS.

- **Capital europea de la mobilitat urbana.** L'European Institute of Innovation and Technology - EIT ha designat (Desembre de 2018) al **consorci MOBILus**, liderat per Barcelona (PAM 2.1.4.), per a que desenvolupi una de les seus **comunitats d'innovació - KIC** (knowledge & innovation community), centrada en la mobilitat urbana. D'una durada de 7 anys (i amb un finançament al voltant dels 1.600M€), esperen presentar resultats aquest 2019. S'ubicarà a Ca l'Alíer, al districte 22@ de Poblenou.

- **Estratègia contra la contaminació atmosfèrica** (PAM 3.1.2.). El nou Pla inclou 58 actuacions a aplicar entre el 2017 i el 2020, com l'establiment de zones d'emissió baixa de gasos, les restriccions als vehicles més contaminants, la promoció del transport públic i l'aposta per les zones de pacificació, les superilles o els carrils bici.

- **Protocol davant episodis de contaminació** és l'instrument intern de coordinació del consistori que s'inclou en el Pla bàsic d'emergències municipal i que regula les actuacions que s'hauran de desplegar quan es registrin alts nivells de contaminació per diòxid de nitrogen (NO₂) o de partícules en suspensió (PM₁₀). Les zones urbanes

d'atmosfera protegida (3.1.6.) es concreten en les Zones d'Intervenció Ambiental Especial, i les Zones de Baixa emissió, que és una àrea de més de 95 km² que inclou Barcelona i els municipis circumdants a les rondes. Les restriccions de circulació dins la Zona de baixes emissions de l'àmbit Rondes de Barcelona s'apliquen des de l'1 de desembre de 2017. Destacar també l'efecte multiplicador de la repercussió que aquestes restriccions tenen a l'àrea metropolitana. A partir de l'1 de desembre de 2018 les **motocicletes, ciclomotors i quadricicles** sense distintiu de la DGT no podran circular dins la Zona de Baixes Emissions Rondes Barcelona durant els episodis de contaminació atmosfèrica.

- **Programa Escola Respira**, (PAM 3.5.6.) en marxa les actuacions per a la millora de la qualitat de l'aire a les escoles i la sensibilització escolar sobre contaminació.

- **Congelació dels preus del transport públic al període 2016-17 i 2018-19**, amb una aportació extraordinària de l'Ajuntament de Barcelona (al 2016-17) i de la Generalitat (al 2018-19).

També s'ha **millorat la tarifació social** al transport públic per fer-lo més accessible a sectors vulnerables: la T-12 allarga la seva vigència fins al 16 anys (T-16) i s'han ampliat les bonificacions a les persones aturades. A Barcelona, 1 de cada 4 persones es desplacen amb títols socials gratuïts o molt bonificats.

Al 2018, els **preus transport públic** van pujar de mitjana un 2% (T-10 puja 25 cèntims: 10,20 euros). Els títols socials han quedat congelats (o bé segueixen gratuïts). Vam multiplicar per 10 la inversió en bonificació social per fer més accessible el transport a sectors vulnerables: ex: les persones aturades.

L'Ajuntament de Barcelona ha incrementat (un 95%) les seves aportacions (177M€ per aquest 2019). Al 2018 les aportació al sistema de transport públic eren: AMB: + 21,8%; Generalitat: + 26,4%; **AJUNTAMENT: + 86,7%**; Estat: - 45,8% (més de 500M€ des del 2014).

L'ATM (Ajuntament de Barcelona, la Generalitat i l'Àrea Metropolitana) ha decidit **congelar les tarifes del transport públic del 2019** (la T-10 continuarà costant 10,20 € /1 zona) i **viatjar amb aquest títol entre els 36 municipis** de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

- **T-Verda Metropolitana**, (PAM 3.4.1.) títol de transport personal i intransferible que permet al seu titular fer viatges il·limitats i gratuïts durant tres anys en els transports integrats a les sis zones tarifàries de l'ATM camina a bon ritme: 3.102 sol·licituds rebudes, aprovades per l'ATM 2.543 (82%). El 94,3% corresponen a turismes y el 5,7% restant a motocicletes.

- **Completada la xarxa de bus d'altres prestacions - NXB**. Més transport públic i més accessible (PAM 3.4.5). En marxa les **12 noves línies de bus del nou sistema ortogonal** que faltaven per completar la xarxa (28 línies totals) que permetran que el 95% dels ciutadans estiguin a menys de 300 metres d'una parada d'autobús d'altres prestacions, amb millor connectivitat i freqüència (entre 5 i 8 minuts els dies feiners).

La **xarxa de proximitat** s'està reforçant amb la incorporació de 66 nous vehicles a les línies convencionals i que s'ampliarà pròximament a les línies de barri.

Habilitació d'11 km més de carril bus, adaptació de cruïlles i treballs en 237 parades.

- **Recuperat el Bus de barri en dies festius** (PAM 3.4.5), des de setembre de 2016. Un servei (un total de 20 línies) que es va deixar de prestar l'any 2012 i que el nou consistori vol recuperar amb una inversió d'1,3 Md'€ anuals. **Creació de la línia 112** (Sant Genís, a Horta-Guinardó) i **133** (connecta Baró de Viver, Sant Andreu i el Bon Pastor).

- **El Meu Bus - Bus de barri a demanda**, s'estrena (prova pilot de 2 anys) amb èxit a Torre Baró (Gener 2019, PAM 3.4.5.). El recorregut es basa en un sistema intel·ligent que encaixa les sol·licituds de desplaçament rebudes amb antelació. A través d'una aplicació, pots escollir entre les 28 parades fixes dins de l'horari establert (de 7.00 a 20.30 hores els dies feiners; de 8.00 a 20.30 hores els dissabtes, i de 9.00 a 20.30 hores els dies festius) els punts de recollida i de parada, per a un sol dia o bé de manera periòdica.

- **Inversió en autobusos** ha passat dels 5M€ del 2014 als 42,3M€ al 2018 (s'han comprat 288 busos entre el 2016-18) per enfortir la flota dels 1.065 busos del sistema. La **flota d'autobusos** s'ha ampliat

en els últims quatre anys fins a 900 vehicles en hora punta (un augment del 8%), i s'han adquirit 423 vehicles nous (un augment del 230%). S'han incorporat 196 autobusos híbrids o elèctrics.

El **grau de satisfacció dels usuaris i les usuàries** ha estat el més alt de la història, amb una puntuació de 7,88 pel que fa al servei de bus i de 7,73 quant al servei de metro. En el servei de bus i de metro ha augmentat un 86%, en els últims quatre anys, la inversió de TMB per fer front a l'increment de la demanda, més de 600 milions durant el 2018, els canvis en la mobilitat i els reptes de futur.

- **El metro arriba a la Marina de la Zona Franca – L10.** (PAM 3.3.3.) El Conveni de finançament (amb uns 40 Md'€) de les actuacions per obrir dues estacions (Foneria i Foc Cisell) de la línia L10-Sud es va signar el Desembre de 2016. Finalment, el 8 de setembre de 2018 va ser un dia històric als barris de la Marina donat que fa més de 40 anys que el seu veïnat espera i reivindica l'arribada del metro al barri (el primer projecte és del 1971 i l'aprovació de la L9 i L10, del 1999). Igualment, es millora la connectivitat en bus i en bici al barri.
- **Regulació pionera per a vehicles de mobilitat personal - VMP,** (PAM 3.4.7.) protegint les voreres per ús exclusiu dels vianants. El Plenari municipal va aprovar definitivament la modificació de l'Ordenança de Circulació de Vianants i Vehicles en els apartats referents als vehicles de mobilitat personal a motor i els cicles de més de dues rodes (Maig 2017). Finalitzada la moratòria (des de Juliol de 2017) l'aplicació complerta de l'Ordenança comença aquest 1 de gener de 2019.
- **Taxa per a l'ús privatiu de l'espai públic** (aprovat en Plenari, Febrer 2019, PAM 3.4.1.), nou marc regulador per minimitzar els efectes negatius de la proliferació d'empreses de mobilitat compartida (l'ocupació de l'espai públic i la inseguretat viària) permeten gairebé poder doblar el parc existent. A la ciutat operen 6 empreses de bicicleta i moto multiusuaris, amb 1.500 bicicletes i 2.325 motos en circulació.
- **Nou Bicing,** en marxa (Gener 2019, PAM 3.4.11.). Adjudicada per 162M€ (Desembre 2017, a la UTE Pedalem Barcelona per 10 anys).

Funciona 24 hores al dia i 365 dies a l'any. Més estacions i més cobertura territorial. Bicicleta més rígida. Es pot reservar anticipadament. Són 6.000 bicis mecàniques (com ara) i triplica el nombre d'elèctriques fins a 1.000. Arriba a més barris, especialment als barris de la Ronda de Dalt i zones amb pendent.

-
- **Ampliada un 72% la xarxa d'infraestructura ciclista (carrils bici + itineraris ciclistes)** de la ciutat (PAM 3.4.2.), més interconnectada i segura, per fomentar aquesta modalitat sostenible i saludable, que creix cada any a la ciutat (un 14% més el 2016). **El carril bici s'ha ampliat un 72% en tres anys passant dels 116 als 200 Km (83 nous km)**. Especialment significatiu el de Diagonal: Av. Esplugues-Av. Diagonal (PAM 3.3.19), la connexió amb Zona Franca, la connexió amb Sant Adrià, i molts altres eixos ciclistes interns a la ciutat. El repte és disposar de 308 km de carrils bici i vies ciclables, i així garantir que el 95% de la població de la ciutat disposi de, com a mínim, un carril bici a 300 metres de distància del seu domicili. La xarxa ciclista completa disposa **d'un miler de km de vies adequades per a la circulació de bicicletes** (zones 30, carrers pacificats i carrils bici), per facilitar els més de 180.000 desplaçaments diaris en bicicleta (un 25% més que al 2015).

-
- **Reglament d'ordenació del transport urbà de viatgers en vehicles de turisme amb conductor -VTC**, aprovat, que entrarà en vigor a principis de juliol i que defensa del sector del taxi en tota l'àrea metropolitana i la lluita contra el canvi climàtic (PAM 3.1.2.). Temporalment, les 399 llicències autoritzades podran ampliar-se per donar resposta a l'increment puntual de la demanda de la mobilitat (ex: Mobile World Congress).

-
- **Les Superilles** avancen amb l'objectiu de recuperar els carrers de la ciutat per a l'ús dels veïns i les veïnes amb propostes adaptades a les característiques de cadascun dels espais de la ciutat on s'estableix. **La Superilla del Poblenou**, de 25.000 m², ja està en funcionament (PAM 3.3.6. i 3.4.1.) (Gener 2017). D'acord amb la Mesura de govern: "Omplim de vida el carrer" (Maig de 2016). Aprenent d'aquest pilot, es continua treballant en el desplegament a Horta (que recuperarà 2.832 m² per al veïnat), Hostafrancs, Les

Corts (s'ha acabat una de les principals actuacions: la pacificació del carrer de Conxita Supervia), i **Sant Antoni** (recuperant al 2019 uns 26.000 m² per a usos ciutadans, amb un primer pas com és la transformació de la super-cruïlla dels carrers **Comte de Borrell i Tamarit** en una gran plaça pública d'uns 2.000 m²).

- **Connexió de les xarxes de tramvia de Barcelona** (PAM 3.4.6.). El Plenari municipal va aprovar la connexió del tramvia per la Diagonal (Gener 2019) i va acordar comunicar a l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM) i a la Generalitat de Catalunya els estudis tècnics elaborats que avalen la connexió, i que l'actuació es començarà amb un primer tram de les Glòries a Verdaguer. S'han realitzats els estudis previs i l'estudi informatiu (Febrer 2018). D'aquest últim es desprèn que la connexió per la Diagonal, basada en la gestió pública i unificada, podria suposar, a més d'una millora de la mobilitat de l'àrea metropolitana amb un increment del 107% d'usuaris (amb un increment de la infraestructura del 44%, hi hauria un augment d'usuaris de 227.000 en dia feiner), uns beneficis de 64 Md'€. Connectaria 8 municipis amb el centre de la ciutat, i reduiria 15 minuts el trajecte amb transport públic entre Francesc Macià i les Glòries.

L'acord del Plenari inclou que l'ATM estableixi els mecanismes necessaris perquè la inversió pública en la xarxa tramviària no produeixi beneficis privats, i també l'anàlisi d'un possible rescat o la reducció del temps d'exploració actual de les concessionàries, que acaba l'any 2032.

- **Pla Clima 2018-2030**, (PAM 3.5.1.) per complir els compromisos contra el canvi climàtic acordats a la 21a Cimera de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic, a París, l'Ajuntament ha presentat una estratègia amb 242 mesures. Es destinen 1,2 Md'€ per a projectes col·laboratius impulsats per la ciutadania que promoguin la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, i cada districte disposarà d'un equipament cultural sobre sostenibilitat. Destaquem que l'Ajuntament s'ha dotat d'un **Pla d'actuació per a risc de Sequera** (Gener 2018). Aquest Pla s'emmarca dins del Pla de Gestió de Sequeres redactat per l'Agència

Catalana de l'Aigua (pendent d'aprovació definitiva) i disposa del seu informe favorable. De fet, Barcelona és el primer municipi que disposa de l'esmentat Pla.

- **Estratègia per a la Transició Energètica** (PAM 3.5.7.), per recuperar sobirania energètica, lluitar contra la pobresa energètica i transitar cap a un model energètic de ciutat més eficient i basat en energia renovable, i s'ha posat en marxa el **Pla d'Impuls de Generació d'Energia Solar** (Abril 2017), mesura de govern cap a la sobirania energètica, doblarà la generació elèctrica municipal, passant de 1'8 a 3'6MWp de potència fotovoltaica.

- **Barcelona Energia – la comercialitzadora 100% pública d'energia elèctrica metropolitana 100% verda i de proximitat** (PAM 3.5.8.), ha començat a operar (Juliol 2018) en el mercat elèctric amb la gestió i l'explotació de 41 plantes fotovoltaiques instal·lades en edificis municipals, la planta de valorització energètica de Sant Adrià de Besòs i la planta d'aprofitament energètic del biogàs de l'abocador del Garraf (exporten a la xarxa aproximadament 200.000 MWh elèctrics d'energia verda, l'equivalent al consum anual aproximat de 87.000 famílies, una energia de proximitat i lligada a l'economia circular).

Ofereix servei a l'Ajuntament des de Juliol 2018; i a la ciutadania a partir del Gener de 2019 (subministrament a unes 20.000 famílies de l'àrea metropolitana). S'estima que el seu ús permetrà un estalvi de prop de 710.000 €/any.

- **Infraestructura Verda Urbana** (PAM 3.2.1.) programa que implica la creació de parcs i jardins, recuperar interiors d'illes, enjardinar solars buits, i enverdir cobertes, murs i mitgeres, un conjunt de mesures que permeten créixer en **44,41 hectàrees de verd** en el període 2015-2019 (10 ha noves/any, d'acord al compromís del Pla Clima).

Projectes d'aquest Mandat: Glòries: Parc Canòpia (Fase Clariana); Mas Ravellat (per aquest any 2018, de 3,6 hectàrees. Inversió 7,6 milions); Sagrera i Parc Lineal; Parc Central de la Marina; les Cobertes verdes (concurs tancat, 10 projectes premiats als que es subvenciona el 75% de l'execució i s'ha finançat la redacció dels projectes de 35 finalistes).

Destaquem també l'impuls a les **cobertes verdes** als edificis públics i als privats (recolzament a 50 projectes).

- **Naturalització i gestió ecològica** (PAM 3.2.1.), s'aplica a tots els districtes: incrementar la vegetació, deixar créixer les plantes dels escocells, podar menys els arbres, protegir les espècies autòctones, fomentar la biodiversitat i apropar la natura a les persones per afavorir-ne la salut i la qualitat de vida a la ciutat. Fixa l'ampliació de verd urbà en 1 m² /persona (160 hectàrees en total, 44 ha de noves) al 2030. Des de 2017 s'han naturalitzat 22 grans espais verds, en total més de 16.000 m², i 10 basses; s'ha plantat vegetació a 1.300 escocells i gairebé 7.000 metres quadrats de nous grups florals; s'han habilitat unes 80 instal·lacions per a insectes i més de 260 nius d'ocells, que ajuden a combatre biològicament les plagues; ja no s'utilitza el glifosat (PAM 3.1.7.) a la jardineria pública de la ciutat; s'ha limitat l'ús de productes químics per al control de plagues. en marxa
- **Nou Pla Director de l'arbrat** (PAM 3.2.4). El Pla pretenc augmentar un 5% la cobertura arbrada a la ciutat, assolint el 30% de la superfície urbana coberta per arbrat. Programa d'impuls a la Infraestructura Verda Urbana (PAM 3.2.1.) que implica la creació de parcs i jardins, recuperar interiors d'illes, enjardinar solars buits, i enverdir cobertes, murs i mitgeres, un conjunt de mesures que permeten créixer en 44,41 hectàrees de verd en el període 2015-2019. en marxa
- **Nou Pla Estratègic del Zoo** (PAM 3.2.11) (al 2017 va fer 125 anys) es fonamenta en 3 grans eixos: la conservació, la recerca i l'educació. Des de finals del 2017 més de 1.300 alumnes de 34 centres educatius han treballat sobre el model de zoo que té la ciutat i definir propostes de millora. El Pla estratègic del Zoo (Febrer 2019) prioritza la conservació de la fauna autòctona, ibèrica i mediterrània (fins el 30% dels animals del zoo, un 15% més que ara), l'impuls científic i de l'educació i la reordenació dels espais per ecosistemes coherents amb els animals que hi viuen. A més, també s'hi pretén augmentar la presència d'espècies amb un grau alt d'amenaça en la natura, fins al 40% del total del zoo, les quals actualment en representen el 22%. Es preveu una inversió de 64,6 Md'€ entre els anys 2019 i 2031. fet

- **Ciutat Amiga dels animals (PAM 3.2.10.).** Creada l'àrea **per a gossos de la platja de Llevant** (oberta de juliol a setembre) té 1.250 metres quadrats, amb mobiliari i serveis adaptats, i una capacitat per a 100 gossos identificats amb microxip. Al 2017 van jugar en aquest espai 18.268 gossos (uns 5.000 usos més que al 2016, quan es va obrir), 156 de mitjana per dia, i no s'hi va detectar cap incident destacat. Les noves **àrees per a gossos** (unes 89 previstes, com a mínim un per barri) ampliaran en 604.944 m² d'espai públic pensats perquè els gossos puguin anar deslligats, i s'afegiran a les 110 àrees d'esbarjo que existeixen actualment.

- **Nova Contacta de Neteja 2020-2028**, aprovada pel Plenari (Octubre 2018), amb un import d'adjudicació de 307M€/any, amb més control públic d'aquest servei de gestió indirecta (incorpora mesures socials, ambientals i de transparència per obrir les dades generades pel servei a la ciutadania), i la plantilla s'incrementarà en 225 treballadors anuals. **Entrarà en vigor a la tardor de 2020.**

- **Estratègia Residu Zero - Porta a Porta a Sarrià Vell (PAM 3.1.8. PAD 3.5.4.).** (Febrer 2018) implica nous hàbits (el dia indicat per treure la fracció acordada dels residus, l'horari de baixar les escombraries de 20 a 22 hores, i l'horari de recollir els bujols d'orgànica i els comunitaris). La recollida comercial és diària com fins ara i s'amplia en els generadors de fracció orgànica que estan dins la zona. La recollida selectiva de residus al nucli antic (Setembre 2018) gairebé s'ha triplicat: d'un 19% ha passat a un 55,8%. La recollida de la fracció orgànica és la fracció de residus que més ha augmentat, d'un 14% a un 55,8% (de recollir-ne 700 kg/setmana a més de 6.500). I la recollida selectiva al barri se situa 18 punts per sobre de la mitjana de la ciutat, que gira entorn d'un 36%.

8 Urbanisme als barris

L'urbanisme és un motor i senyal d'identitat de Barcelona. Un nou urbanisme, de caràcter social i democràtic, que posa l'accent en la quotidianitat i incorpora la perspectiva de gènere, que doni resposta a les necessitats dels infants i de la gent gran, defineix el viratge en la forma de "fer" la ciutat. Un urbanisme del comú, de proximitat, i redistributiu, fet a la mida de les persones.

- **Urbanisme amb perspectiva de gènere** (Març 2017) mesura de Govern per promoure un espai públic que prioritzi la vida quotidiana (PAM 3.3.17), i s'inicia ja la incorporació de criteris que tenen en compte el cicle de vida de les persones (família, criança, cura, accessibilitat...) en les noves operacions urbanístiques.

- **Transformació de l'Avinguda Meridiana** (PAM 3.3.10): un cop finalitzat el procés de participació amb el veïnat, el primer tram en obres (que acabaran el març del 2019) reforma és el comprès entre la plaça de les Glòries i el carrer de Mallorca, on es guanyaran 43.000 m² d'espai públic. Té un pressupost d'11 M€. L'actuació es divideix en tres seccions, amb un disseny adaptat a les característiques de cada tram que segueix criteris d'urbanisme de gènere per augmentar la sensació de seguretat en l'espai públic.

- **Plaça de les Glòries – Projecte Gran Clariana i Canòpia Urbana** (PAM 3.3.13). En obres el parc, a finals de març obrirà a la ciutadania: el primer gran canvi de configuració d'aquest espai, després de l'enderroc de l'anella viària. Suma a la ciutat un corredor verd amb noves zones de lleure, de trobada i de vegetació pel gaudi de la ciutadania. (en aquest mandat representen obres per un valor total de 180 Md'€ dins el Compromís de Glòries). En total, s'actua sobre una superfície de 45.860 m² dels quals **20.410 m² són de zona verda**.

Durant aquest mandat s'ha posat **en servei els equipaments**: l'Escola Encants (curs 2015-2016), l'Escola Bressol "Leonor Serrano" (curs 2018-2019). Consensuat amb els veïns l'ordenació de tots els equipaments previstos al voltant de la Farinera.

- **Nova àrea de la Sagrera** (PAM 3.3.2). S'ha realitzat (2016) la compensació econòmica per sol d' habitatge social. Al Gener de 2018 s'han reprès les obres de l'estació i dels entorns, fruit d'un acord amb el Ministeri d'Infraestructures.
- **Millora de Trinitat Vella** (PAM 3.3.21) destaca la signatura del conveni (gener 2017) amb la Generalitat per les presons Model i Trinitat Vella, que permetrà el trasllat del Centre Obert 2, que permetrà la construcció en aquest solar de 265 habitatges socials.
- **Transformació de la Model** (PAM 3.3.25). El gener de 2017 es va signar el conveni entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament, que ha permès el tancament de la Model, i la posterior recuperació per a l'ús ciutadà d'aquest equipament. Oberta com un nou espai cívic i social per a la ciutadania, s'han realitzat sessions participatives per recollir les aportacions de la ciutadania a fi d'adaptar l'antic pla director (del 2009) a les necessitats actuals de la ciutat. La **proposta municipal** (Desembre 2018) inclou uns 150 habitatges públics, equipaments educatius, socials, memorials, culturals i esportius, i un gran parc de 14.000 m². El projecte definitiu de la Model es recollirà en un nou pla director. Durant l'any vinent es tramitarà un nou pla urbanístic, necessari per transformar l'espai i l'entorn (d'uns 19.900 m²), i es preveu que les obres comencin a finals del 2020.
- **Transformació de la Ronda de Dalt** (PAM 3.3.11). Un cop realitzat el procés de participació, el juliol de 2017 va començar la fase 1 de cobertura. Al 2018 es va iniciar la fase 2: cobrir la ronda de Dalt entre el Mercat de la Vall d'Hebron-Teixonera i l'Institut Vall d'Hebron, als barris de Sant Genís dels Agudells i la Teixonera. La proposta preveu la creació d'un nou passeig que es converteixi en un eix d'intercanvi entre les identitats dels barris de l'entorn (un tram de 180 m).
- **Pacte pel Litoral** (PAM 3.3.24), va iniciar (1 de desembre de 2018, al CCCB: "Per una visió compartida dels espais litorals de la ciutat. L'aportació del Pacte pel Litoral") el procés participatiu per debatre i definir el futur dels espais litorals de Barcelona. El Pacte pel Litoral és un nou instrument per ordenar i gestionar tots els espais urbans

del front marítim, i abastarà els barris del litoral, els ports, les platges, els equipaments i els espais lliures. Alguns projectes ja s'han concretat: la reurbanització de la balconada del moll de la Fusta, a la Barceloneta, o el nou marc de planificació i gestió del Port Olímpic.

- **Plans d'Usos als barris (PAM 3.3.22).** Amb el plans d'usos es preveu limitar els impactes de les activitats de concurrència pública en l'espai públic, evitar la generació de molèsties acústiques en els veïns i garantir la seguretat i convivència ciutadana, el dret dels veïns al descans, la protecció de l'entorn urbà, i preservar el comerç de proximitat. En aquest mandat s'han tramitat els Plans d'usos de Gràcia, Ciutat Vella, Poble-sec, Sant Martí, Sant Antoni, i Gran de Sant Andreu. I estan en tràmit Paral·lel i Girona.

A nivell de ciutat, destaquen els plans d'usos per regular els Allotjaments turístics - PEUAT, el de Clubs cànnabis, el de comerços emblemàtics i el de souvenirs. En aquests moments es treballa en el pla d'usos de benzineres i el Pla especial de Patrimoni de Gràcia.

- **Pla de Rehabilitació Integral – PRI,** impulsa la regeneració urbana per rehabilitar la ciutat (PAM 3.3.17.). En aquest mandat s'estan invertint 115 M€ a millorar 140 carrers i espais públics per tota la ciutat i impulsar aquells carrers que esdevenen eixos vitals de la ciutat oblidada. Des de l'inici de mandat s'han guanyat 7.450 m² nous de zona verda i s'han construït 65.513m² de plataforma única, i també s'han incorporat 2 nous ascensors, 16 àrees de jocs infantils, 1.985 fanals nous, 883 arbres i 1.163 bancs i cadires a la ciutat.

El 2016 es van destinar 34 M€. Al 2017 el PRI va suposar 84 M€ (tots els districtes). Al 2018 el 93% de les actuacions previstes en el Pla ja s'han executat –59%– o estan en obres –34%–, i s'estan redactant els projectes del 7% de re-urbanitzacions restants.

- **Transformació de Pere IV (PAM 3.3.12):** Feta la fase 1 (tram Roc Boronat – Bilbao), continua amb la fase 2 de re-urbanització de la via, que comprèn el tram entre la rambla de Prim i el carrer de Josep Pla (l'extrem del Besòs).

- **Àrees de joc infantil** (PAM 3.2.7.). A Barcelona hi ha 865 àrees de joc infantil ubicades prop de les zones residencials i les escoles. El 99% dels nens i les nenes tenen una d'aquestes àrees a 10 minuts de casa seva, i el 75% dels centres escolars en tenen una a 5 minuts. El Govern municipal haurà invertit 20,17M durant el període 2015-2019 en crear 89 noves àrees de jocs i espais lúdics i se'n renovaran 150 més, 39 de les quals es faran ja amb nous criteris lúdics i d'accessibilitat general. Els pròxims 2 anys hi ha previstes actuacions en tots els districtes: es renovaran 39 d'aquestes àrees de jocs i se'n crearan 10 de noves, a més de 20 espais lúdics amb nous criteris per potenciar l'aprenentatge i la socialització dels nens i les nenes i avançar cap a un espai públic més saludable i social.
Barcelona compta per primera vegada amb un pla del joc a l'espai públic - **Pla Barcelona ciutat jugable**, que situa el joc i l'activitat física a l'aire lliure entre les polítiques claus per fer una ciutat més habitable i millorar la vida dels veïns i veïnes, començant pels infants i adolescents.

- **Recuperar la Rambla per als barcelonins** (PAD Ciutat Vella 2.5.8.). Amb l'objectiu de recuperar aquesta via per a la ciutadania, es va convocar un concurs internacional (Març 2017) per portar a terme la seva transformació. Després que s'adjudiqués a l'equip Km-ZERO el projecte per definir les actuacions de millora de la Rambla, s'han fet les sessions de treball per remodelar el passeig amb els Grups Cooperatius Ciutadans que col·laboraran en el projecte (Gener 2018) per repensar la Rambla des d'una visió integral, física i social construïda conjuntament amb el veïnat. Les intervencions (un total de 53) es plantegen (Novembre 2018) d'una manera transversal, que permetin diversificar els usos i recuperar la Rambla com un espai emblemàtic de la ciutat en tres grans àmbits: cultura, gentrificació i turisme. El vianant pren el protagonisme de la nova Rambla (ampliació de les voreres, noves zones d'estada sota els arbres, i també perquè l'espai destinat als vehicles quedarà reduït a un sol carril de circulació). Amb l'objectiu d'obrir la Rambla al mar, a l'altura de les Drassanes també es crearà un nou espai urbà amb àrees d'estada i dues grans zones verdes. Es preveu que les obres puguin començar a finals del 2019 o principis del 2020, un cop s'hagi redactat el projecte executiu i s'hagin licitat les obres. S'hi invertiran 35,6 milions d'euros

- **Port Olímpic: un nou espai ciutadà dedicat al mar** (PAM 3.1.3.). La delegació de competències per part de la Generalitat permet a l'Ajuntament assumir directament la gestió del port i facilitar la seva recuperació com a espai portuari i ciutadà. El pla de futur ha estat consensuat amb els actors del port. Hi haurà més de 48.000 m² d'espai d'ús públic, més del doble que ara. La inversió serà de 39Md'€ que s'autofinançaran amb la gestió d'ingressos de la comercialització de locals i amarraments. Les obres començaran a finals de 2019.

- **Barri de La Marina del Prat Vermell** (PAM 3.3.3.). El nou context econòmic fa necessaris alguns ajustos puntuals en el planejament per facilitar la seva transformació progressiva. Per això, es va posar en marxa el procés de participació (Març 2018) per debatre la modificació puntual del Pla General Metropolità que es va aprovar definitivament en Plenari

- **Transformació de Can Batlló** (PAM 3.3.18.). Modificació del PGM que actualitza el planejament vigent (de fa 10 anys) posant en valor el caràcter patrimonial del recinte industrial, millora la zona verda i dóna resposta a les noves demandes d'equipament. S'han adquirit els blocs 2 i 4 del recinte fabril i 5 solars de l'àmbit Can Batlló-Magòria. La Magòria esdevindrà un nou pol d'equipaments socials, sanitaris, esportius i d'habitatge, i l'Ajuntament va presentar (Març de 2018) el seu pla de transformació: el Departament de Salut hi construirà un centre sociosanitari amb 240 llits i un centre d'urgències i atenció primària (CUAP); l'Ajuntament hi farà un camp de futbol i habitatges dotacionals, amb l'horitzó en el 2022, amb una inversió d'uns 65 Md'€.

Iniciades les obres, al bloc 7, de la nova seu de l'Escola de Mitjans Audiovisuals - EMAV, una inversió de 17 Md'€. El bloc 4 és el projecte Coópolis, de promoció de l'ECSS, i per a la construcció d'habitatges públics de tot l'àmbit, alguns d'ells en règim de cooperació. A la nau central s'hi ubicarà **l'Arxiu Municipal de la ciutat**. S'ha iniciat el concurs per triar l'equip d'arquitectes que redactarà el projecte executiu.

- **Definir la transformació de la Via Laietana** (PAD Ciutat Vella 3.4.12.), que s'executarà el proper mandat, ha començat (Juny 2018) amb el debat entre veïnat, comerciants i entitats per acordar la seva reforma global. Entre tant, s'han fet actuacions puntuals de millora (ex: les voreres a l'Agost 2018).
- **Espai Barça**, (PAD Les Corts 3.4.4.) acord per fer de l'entorn del Camp Nou un gran espai públic obert. L'acord de ciutat es va aprovar al Ple municipal del 27 d'abril 2018. La transformació convertirà la zona que envolta l'estadi en un nou espai sense barreres integrat al barri, amb 32.000 m² de verd urbà i un nou model de mobilitat per millorar la convivència els dies de partit. L'acord de ciutat, que s'ha treballat juntament amb el veïnat, el FC Barcelona i els grups municipals, no comportarà cap despesa per a la ciutat, ja que el cost de la intervenció l'assumirà íntegrament el FC Barcelona.
- **Repensem el 22@**, (PAD Sant Martí 1.3.11.) presentat (Novembre 2018) el un nou model de gestió dels espais i l'urbanisme, un acord de ciutat amb entitats, veïnat, universitats i empreses repensa el 22@ més enllà de la innovació tecnològica per afavorir la cohesió social i la vida veïnal del Poblenou amb habitatge públic (ampliar l'espai reservat per construir-hi habitatge protegit - del 10% actual al 30% -, que es destinarà preferiblement al lloguer), diversitat econòmica (protegir el teixit comercial de proximitat), patrimoni històric i verd urbà (creació d'un eix verd i pacificat al carrer de Cristóbal de Moura) al servei de les persones.
- **Vallcarca i els Penitents, més habitatge, verd i patrimoni**, (PAM 3.3.15.) amb l'aprovació de la Modificació del Pla general metropolità de Vallcarca (Juny 2018). La proposta inicial inclou la creació de 91 habitatges públics en un espai de 8.214 metres quadrats que combina la rehabilitació de l'edifici antic i la nova construcció. A més, es recull la transformació en equipaments públics de dos edificis emblemàtics de Vallcarca: la masia de Can Carol, que passarà a ser un casal de barri, i La Fusteria, un edifici del carrer de l'Argentera que actualment ja aplega usos comunitaris. La futura plaça Central es projecta com un gran espai verd productiu, amb horts i arbres fruiters.

- **Sagrada Família – regularització de l’obra**, (PAM 2.5.5.) després de 130 anys sense llicència, s’aprova al Plenari municipal (Febrer 2019). És part de l’acord històric (signat a l’Octubre 2018) amb el temple perquè es corresponsabilitzi de la gestió dels entorns (aportació de 36 Md’€ en deu anys) a través de la modificació del pla urbanístic (que podrà tenir una superfície total de 14.526 m²): 22 Md’€ per finançar la xarxa de transport públic, 7 Md’€ per millorar l’accessibilitat del metro, 4 Md’€ per re-urbanitzar els carrers de Sardenya, Provença, la Marina i Mallorca, i 3 Md’€ pel manteniment i la neteja dels carrers, la seguretat i els agents cívics.

Eix 4: Bon govern

Una Barcelona participativa que garanteixi el bon govern

Són possibles altres formes de fer, de governar, que posin en el centre d'aquest exercici a la ciutadania, i que afavoreixin la coresponsabilitat i la coproducció de les polítiques entre personal tècnic, responsables polítics i ciutadania. El repte és desenvolupar i crear nous espais i mecanismes que facin possible un **govern obert, transparent i participatiu** d'allò públic i comú.

Davant l'augment de casos de corrupció, "portes giratòries" i males praxis, cal una **administració vigilant i, alhora, exemplar**.

9. Govern transparent i rendició de comptes

Cal aprofundir en els instruments de la democràcia deliberativa i directa i reforçar els mecanismes de transparència institucional a partir de fer efectius el dret a la informació, el rendiment de comptes i el control ciutadà, eines imprescindibles per fer front al fenomen de la corrupció i garantir el compromís amb l'honestedat i el bon govern.

- S'ha creat l'**Oficina per a la Transparència i Bones Pràctiques - OTBP** (PAM 4.1.1) per garantir que la gestió municipal es regeix per aquests principis, **s'ha creat el Portal de Transparència** (PAM 4.1.2) i el **Consell Assessor per la Transparència** (PAM 4.1.1). I s'ha aprovat en Plenari el **Codi ètic i de conducta** (PAM 4.1.3) per a càrrecs electes i personal directiu. Creat el **Comitè d'Ètica** (Maig 2018) per difondre el codi i vetllar pel seu compliment, resoldre dubtes d'interpretació i aplicació, i impulsar formació en valors de bona governança, les normes i les pautes de conducta que regulen el codi. El **Consell Assessor per a la Transparència** (presentat al Novembre 2015), encarregat del compliment dels criteris de transparència de l'Ajuntament de Barcelona, ha incorporat quatre nous membres: Laia Bonet, Karma Peiró, Arcadi Oliveres i Eulàlia Pascual.

- **Bústia Ètica** (PAM 4.1.4) en marxa, un canal de denúncies ciutadanes i del propi personal municipal contra la corrupció o qualsevol altra mala pràctica lesiva per al bon govern de Barcelona (Gener 2017). Des que el 20 de gener de 2017, ha rebut 499 comunicacions, 204 d'anònimes i 295 en què les persones s'han identificat. (<https://ajuntament.barcelona.cat/bustiaetica/ca>).

El 24 d'octubre es va celebrar la **primera sessió de treball del Comitè d'Ètica de l'Ajuntament de Barcelona**, que vetlla pel compliment del codi que recull els valors i principis ètics i de bon govern, i que vincula regidors i regidores, directius i directives i personal eventual del consistori.

- **Telèfon d'atenció ciutadana 010, gratuït** (PAM 4.1.8) des de l'1 d'abril de 2017, per fer més accessible i àgil l'accés dels ciutadans i ciutadanes a la informació municipal. Era una de les iniciatives ciutadanes que havia recollit més suports en el procés participatiu del PAM.

A més, s'ha ampliat la cita prèvia a les **Oficines d'Atenció a la Ciutadania - OAC**.

- **Nou Portal d'Informació Urbanística – PIU**, (Octubre 2018) que integra en un sol espai web la consulta de la informació urbanística, i l'accés a la informació urbanística es simplifica amb la cerca per plànol (fet amb el nou estàndard europeu ETRS89, impulsat per la Comissió Europea):
<https://ajuntament.barcelona.cat/informaciourbanistica/cerca>

- **Pressupost Obert** (PAM 4.1.5.). Creat l'espai web de Pressupost i el web de recursos i indicadors dels programes.
(<http://ajuntament.barcelona.cat/estrategiaifinances/pressupostobert/ca/politicas#view=functional&year=2018>)

S'han promogut **dues proves pilot de pressupostos participatius** en els Districtes de Gràcia i Eixample (PAM 4.2.9).

- **Decidim Barcelona, la plataforma de participació ciutadana** (PAM 4.2.1) plenament operativa. Va servir, al seu inici, per gestionar el procés participatiu del PAM, i d'altres processos participatius, iniciatives ciutadanes i òrgans de participació. Utilització del

“Decidim” en altres municipis i ciutats del món: conveni amb el Cosorci Localred i Diputació de Barcelona, per a la seva extensió.

- **Laboratori d'Innovació Democràtica** (PAM 4.2.12.), referent local, estatal i global en la innovació democràtica per a la transformació social. Vol ser catalitzador de projectes i comunitats de recerca, desenvolupament, prototipat i acció per una ciutat més justa i democràtica. Amb actors locals i globals, i connectats al territori metropolità. Una peça més d'una xarxa de Laboratoris Municipals o xarxa d'Ateneus d'Experimentació Social (en cultura, economia, democràcia, etc.) en múltiples escales.

- **Nou Reglament de participació ciutadana** (PAM 4.2.4) aprovat, fruit d'un procés amb les entitats i els grups municipals, un reglament que ha d'ampliar la capacitat d'incidència política de la ciutadania en els assumptes de la ciutat.

- **Multiconsulta**, (PAM 4.2.2.) per impulsar les **consultes, referèndums i iniciatives ciutadanes** per donar més capacitat d'incidència a la ciutadania en l'acció de govern (sempre que la pregunta s'ajusta a la llei i si és de competència municipal). Les preguntes de la multiconsulta han estat aprovades (Octubre 2018) en Plenari: recuperar la gestió pública de l'aigua a la ciutat, canviar el nom de la plaça d'Antonio López.

Tot i que no s'ha arribat a temps de realitzar una consulta ciutadana, el Plenari de Febrer 2019 va admetre **la primera iniciativa ciutadana**, impulsada per la Plataforma CAP Raval Nord digne.

- **Pla Municipal d'Acció Comunitària** (PAM 4.3.) per desenvolupar i disposar d'un marc conceptual i estratègic comú que permeti compartir i articular les diferents perspectives sectorials d'intervenció comunitària, desenvolupar estratègies i projectes i facilitar l'enfortiment ciutadà per desenvolupar projectes comunitaris).

- **Foment de la participació de persones d'origens i contextos culturals diversos** en els canals de participació. Mesura de Govern que vol reconèixer la diversitat existent a la ciutat i situar la

importància de fer efectiu el dret a la participació ciutadana per a totes les persones que l'habiten.

- **Focus Infància i Ciutadania 2017-2020**, full de ruta de les polítiques d'Infància (PAM 1.5.13.), amb un nou model de participació infantil (PAM 4.2.10) entenent els infants com a ciutadans actius i corresponsable de l'entorn que els envolta.

- **Programa de Patrimoni Ciutadà – Comuns Urbans** (PAM 4.3.2.) en marxa (Novembre 2017), que aposta per la gestió comunitària de béns públics sota criteris de transparència, equitat, accessibilitat i d'una governança democràtica i participativa. S'ha aprovat inicialment (Desembre 2018) la concessió d'uns 13.000 m2 de Can Batlló a l'Associació Espai comunitari i veïnal autogestionat de Can Batlló. Aquest és un fet innovador i pioner, ja que és la primera vegada a Barcelona, a Catalunya i a l'Estat espanyol que s'introdueix la figura de la **valorització del retorn social** en una concessió administrativa.

- **Pla de Transformació Digital 2017-2020** (PAM 2.1.22.) (mesura de govern: Transició cap a la Sobirania Tecnològica del 18 d'octubre de 2016). El Pla, que suposarà una inversió de 65,5 M €, vol guiar la transformació i innovació digital de l'Ajuntament de Barcelona, establint estàndards de servei oberts, Open Source, programari lliure (PAM 4.4.3.) i metodologies àgils. Nova **Oficina Municipal de Dades** (Febrer 2018), la primera a Espanya, per impulsar i coordinar la gestió eficient de les dades dins de l'Ajuntament. La mesura de govern "Gestió ètica i responsable de dades: **Barcelona Data Commons**", per un ús responsable i ètic de les dades.

- **Tecnologia 5G** a prova a la Superilla del Poblenou (Febrer 2019, PAM 2.1.22.), amb la Fundació Mobile World Capital, el programa (Improving Quality of Life for Elderly (at Home) through Technology) permetrà mostrar nous usos de la tecnologia 5G i totes les seves possibles aplicacions, sobretot en l'àmbit de la Internet de les coses.

Eix 5: Justícia global

Una Barcelona oberta i compromesa amb el món

El 2018 vam celebrar els **70 anys de la Declaració Universal dels Drets Humans** i 20 de la Conferència Europea de Ciutats pels Drets Humans, que es va celebrar a Barcelona.

Barcelona és una ciutat connectada al món i amb una tradició de relacions internacionals basades en la cooperació i l'intercanvi. En el PAM 2016-2019 es fixa la voluntat d'impulsar un model de relacions internacionals basat en la **defensa dels drets humans i de la justícia global**. "Barcelona ha d'estar al capdavant de les xarxes de ciutats europees, mediterrànies i del món que impulsen el dret a la cultura, el dret a la pau i al desenvolupament, la lluita contra les desigualtats, la contaminació i el canvi climàtic".

En aquest context, tenen especial rellevància dos compromisos de ciutat: amb la **cooperació internacional** i amb l'**acollida de persones refugiades**.

10. Ciutat refugi

Barcelona incideix activament, davant la crisi humanitària que estem vivint a Europa, amb els recursos necessaris per acollir la població refugiada compromesa pel govern espanyol. L'Estat és competent per atendre a sol·licitants d'asil i està obligat a allotjar i facilitar l'accés un programa social d'atenció, però **el sistema és ineficient**, centralitzat i provoca que sol·licitants d'asil no accedeixin o tinguin que esperar temps per accedir-hi.

El memorial "**Som i serem ciutat refugi**", ubicat a la platja de la Barceloneta, en el marc del pla "Barcelona, ciutat refugi", ens recorda que al 2018 van morir 2.242 persones sense refugi que buscaven protecció (3.116 al 2017).

Des de l'any 2015, en què Barcelona va proclamar-se "ciutat refugi", les atencions realitzades al col·lectiu de persones refugiades no han parat de créixer. Només entre 2017 i 2018 registrem **un creixement del 69%** al

passar de 4.405 a 7.433 sol·licitants d'asil, un increment de més de 3.028 persones en un sol any.

- **“Barcelona Ciutat Refugi”** (PAM 5.2.2), programa de Mandat que dissenya una nova política pública estable per incorporar l'acollida de refugiats a les polítiques municipals.

Destaca la **creació de la xarxa “Solidarity Cities”**, en el marc d'Eurociutats, per incrementar la cooperació internacional entre ciutats en aquesta matèria.

S'ha impulsat el programa de col·laboració **“City to City”** amb Atenes, i els convenis de cooperació amb Lesbos i Lampedusa.

- **Programa Nausica** (PAM 5.2.2.), en marxa un servei municipal que ofereix allotjament i manutenció (80 places, i un pressupost d'1'1 Md'€) a les persones sol·licitants d'asil excloses de les ajudes estatals. El programa, alhora, és una plataforma per millorar els processos d'inserció social, laboral i d'autonomia i atén 80 persones en aquests moments. Hi col·laboren ACATHI, I.Solidaries, C. Roja, ACCEM, CCAR, APIP, Bayt, CEPAIM, Filles de la Caritat, F. Benallar, F.FICAT, Exil, Caritas, etc.

Després de dos anys de funcionament, el 43% de les persones que han participat en el programa Nausica han aconseguit un contracte laboral i han guanyat autonomia econòmica i social.

- **Barcelona, port segur**, (PAM 5.2.2.) el vaixell “Open Arms” va traslladar (Juliol 2018) a Barcelona a 60 persones rescatades a la costa de Líbia després de la negativa de Malta i d'Itàlia d'obrir els seus ports. Tot i la manca de competències, els serveis municipals s'han preparat per acollir i atendre plenament a les persones arribades. Només al juliol de 2018, el servei de primera acollida de la Creu Roja ha atès 660 persones que s'han allotjat en equipaments municipals habilitats en el marc del dispositiu d'emergència activat davant l'augment continuat d'arribades aquest estiu. Des del setembre del 2015, els equips de salvament de Proactiva Open Arms han rescatat, segons càlculs de l'ONG, un total de 58.621 persones.

- S'ha **consolidat el 0,7% dels ingressos propis municipals** (PAM 5.1.7) que es destinen a una política pública de cooperació al desenvolupament.

- **Reforç del servei SAIER - Servei d'Atenció a Immigrants, Emigrants i Refugiats** (PAM 1.8.4.). El SAIER, a través de Creu Roja, és la porta única d'entrada de tot Catalunya dels sol·licitants d'asil al programa de l'Estat. I assoleix en 2018 xifres rècords, 19.422 persones ateses (suposa un increment del 14%). De les quals 7.433 són refugiades. Nou record, igualment, d'atencions: 6.950 mensuals, amb un total acumulat al 2018 de 72.663 atencions. (un increment del 30,2% respecte al 2017) . Aquest increment te a veure en que el % de refugiats és cada cop més gran (el 37% del total d'usuaris del SAIER i representen el 44% del total d'atencions).

El nombre de **sol·licitants d'asil atesos al SAIER s'ha triplicat** des del 2015 (1.374 persones), sent el passat 2017 un total de 4.405 persones, 839 dels quals eren menors d'edat (**increment del 132%**), i de 7.433 persones refugiades ateses al 2018. Actualment, a principis de 2019, al voltant del 45% de les persones ateses al SAIER son sol·licitants d'asil i un 55% immigrades.

Geòrgia és la 3ra nacionalitat en sol·licitants d'asil. Nicaragua acaba de desplaçar a Síria en demanda d'asil. Veneçuela, amb 1.882 sol·licitants d'asil, obre la llista.

La despesa en allotjament arriba a 2,2 Md'€ (immigrants i refugiats). Durant desembre diàriament s'allotgen 133 persones (immigrants i sol·licitants d'asil). A principi de mandat, en 2015 es van dedicar 0,5 milions d'euros a allotjament d'emergència.

- **CIE Zona Franca** (PAM 1.9.2.). Es va iniciar un procediment de cessament d'activitat per incompliment de la normativa de seguretat i prevenció d'incendis que va derivar en una ordre de cessament (juliol de 2016) i una posterior ordre de precinte (març del 2017). Ni una ni l'altre no han estat recorregudes pel Govern de l'Estat, però el CIE segueix obert. S'ha presentat demanda al contenciós-administratiu.

- **Emissió del document de veïnatge**, (PAM 1.8.4) que fa l'Ajuntament de Barcelona (des de finals de 2017), permet a veïns i veïnes en situació irregular demostrar el grau d'arrelament a la ciutat, com a eina per defensar-se dels procediments d'expulsió i/o internament en CIE. **Impulsar l'assessorament jurídic per reduir la irregularitat.** Mesura de govern per garantir l'accés universal als serveis municipals, afavorir la regularització i evitar la irregularitat sobrevinguda. Inclou actuacions per normalitzar l'accés als serveis de les persones immigrades en situació irregular, el reforç dels serveis d'assessorament jurídic del SAIER, plans d'ocupació per afavorir la regularització i un Protocol per detectar i evitar la irregularitat sobrevinguda.

- **L'educació de les persones refugiades, un dret fonamental** (PAM 5.1.6.). La trobada d'experts internacionals en Polítiques Públiques en Defensa del Dret a l'Educació de les Persones Refugiades (Desembre 2018), en el context del 70è aniversari de la Declaració universal dels drets humans, va s'elevà a la UNESCO una proposta de declaració política sobre el dret a l'educació de les persones refugiades. Actualment al món hi ha més de 19,9 milions de persones refugiades. Els infants refugiats tenen 5 vegades més possibilitats de deixar l'escola (només el 61% d'ells assisteixen a l'escola primària).